

Retouradres : Gilbert Cant
Perstraat 88 9120 Haasdonk

België-Belgique
P.B.
9100 SINT-NIKLAAS 1
3/5052

Afgiftekantoor :
9100 Sint-Niklaas 1
P708696

'T GROENE WAASLAND

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift
29ste jaargang - nr 1; januari 2009 - nr **158**

N A T U U R E N M I L I E U

I N H E T W A A S L A N D

We mogen niet klagen over de winter 2008-2009.

Het is 12 jaar geleden dat we nog eens een goede, "ouderwetse" winter meemaken met prachtige, wit berijmde landschappen en ijspret op natuurijs. Pure nostalgie. Je zou bijna gaan geloven dat er niets verkeerd is met ons klimaat en met de luchtvervuiling... Jammer genoeg gooide de herhaalde afkondigingen van het smogalarm roet in het eten. De drempel voor fijn stof werd tot twee maal toe serieus overschreden.

De verantwoordelijke politici haastten zich om met een beschuldigende vinger naar andere landen te wijzen; een groot deel van de fijn stof vervuiling **zou uit het buitenland afkomstig zijn**. Volgens hen kunnen we er zelf niet zo heel veel aan doen...

Maar de aanleiding voor de toename van luchtverontreiniging was de weerssituatie, die gekenmerkt wordt door **lage windsnelheden en een temperatuursinversie**. We blijven met andere woorden in onze eigen vuiligheid zitten. Deze situatie toont aan dat we het probleem niet bij het buitenland mogen leggen. Tijdens smogdagen blijkt duidelijk dat de oorzaken voor het overschrijden van de normen – en dus ook de oplossingen – vooral in eigen land moeten gezocht worden. Het zal dan ook niet lukken om met tijdelijke maatregelen zoals een paar dagen een beetje trager rijden, de situatie ten gronde te keren.

In het Vlaamse Milieuraapport staat zelfs te lezen dat Vlaanderen een netto-exporteur van fijn stof is: op normale dagen krijgen we weliswaar veel fijn stof binnen uit andere landen, maar het fijn stof dat we uitvoeren veroorzaakt twee keer meer gezondheidschade. Tijdens dagen met weinig wind en warme hogere luchtlagen wordt onze eigen vervuiling niet langer uitgevoerd naar het buitenland, maar blijft ter plaatse hangen. De normen worden dan erg snel overschreden.

Hoog tijd dus om in eigen land structureel maatregelen te nemen. Enkel indien er minder kilometers worden gereden, kunnen de concentraties fijn stof worden teruggedrongen. Maar dat is natuurlijk niets nieuw. De milieubeweging is al jaren vragende partij om de 'slimme kilometerheffing' in te voeren en zo het aantal gereden kilo-

meters in te dammen.

Tegelijk moet het openbaar vervoer sterk worden uitgebouwd.

En de regering moet zorgen dat er geen nieuwe dieselwagens meer zonder roetfilter rondrijden. De premie om een bestaande diesel uit te rusten met een filter is onlangs verhoogd. Maar met het autosalon in aantocht, zou het een goede zaak zijn mocht België het signaal geven dat alle nieuwe wagens aan de strengste normen voor stofuitstoot moeten voldoen.

Aan de verantwoordelijken om de smog uit hun hoofd te blazen, en over te gaan tot echt leiderschap, voor het milieu en de generaties na ons. Maar ook wij moeten natuurlijk een steentje bijdragen tot een betere luchtkwaliteit. De broodnodige wijzigingen in onze leefgewoonten zijn stilaan meer dan bekend, de toepassing ervan lijkt een werk van lange adem.

De redactie wenst alle lezers van 't Groene Waasland dan ook een milieuvriendelijk 2009 toe!

Openingsuren van het secretariaat van **ABLO**zvw:

ablo.waas@gmail.com of tel 03/777 01 58

Maandag: tussen 14u en 17u

Dinsdag: tussen 14u en 17u

woensdag: tussen 14u en 17u

Donderdag tussen 14u en 17u

Vrijdag tussen 14u en 17u

Dennerstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

Openingsuren van het secretariaat van **ABLO**zvw
(redactie 't groene waasland):

groene.waasland@gmail.com of 03/775 19 31

Dinsdag tussen 14u en 18u

Vrijdag tussen 14u en 18u

Perstraat 88, 9120 Haasdonk.

Beste lezer,

Als er een overschrijvingsformulier van 't groene waasland in dit nummer zit, **gelieve dan** Uw abonnement te hernieuwen door **7 euro** over te schrijven op het rekeningnummer **000-1709871-52** met vermelding, *abonnement 't groene waasland*.

Let op : Het kan zijn dat U dit tijdschrift ontvangt via een andere vereniging en **dat Uw abonnementsgeld geïnd wordt via die vereniging** :
(*Ons Streven; vzwDurme; Raaklijn; Ring-comité; Ecotest; JNM; Hortus Ter Saksen; CVN; Wase Imkersbond, ..*)

Indien U vragen heeft kan U steeds telefoneren of een mailtje sturen. Info hierover op de achterkaft.
(03/775 19 31 gilbert.cant@gmail.com)

herhaling van de mededeling uit het novembernummer

foto Liliane verbeke

GEZONDHEID !

In deze tijden is het een dagelijks ritueel om een glas bier te drinken op elkaars gezondheid. Er is een tijd geweest dat bier drinken noodzakelijk was om gezond te blijven.

Toen mensen nog geen benul hadden van wat hygiëne inhield, was het drinken van water ronduit gevaarlijk. Bij de bereiding van bier werd het water tenminste gekookt en werden ziektekiemen gedood. Bovendien bevat bier voedingsstoffen, mineralen en vitamines die onze voorouders op de been hielden. Keizer Karel weigerde zelfs te overnachten op plaatsen waar geen brouwerij was. Dergelijke plaatsen waren eerder zeldzaam want vaak bestonden er huisbrouwerijen die op kleine schaal in de lokale behoeften voorzagen.

Het biergebruik en het aantal brouwerijen verschilde van periode tot periode. Er zijn cijfers bekend uit de 17e eeuw waar 500 liter per persoon, per jaar (kinderen inbegrepen) werd geconsumeerd. Oorlog, mislukte oogsten of epidemieën haalden die cijfers geregeld naar beneden. Meer invloed hadden accijnsheffingen en allerlei decreten die als doel hadden geld in de schatkist te brengen of eigen markten te beschermen. Sommige verordeningen waren goed bedoeld en dienden om de volksgezondheid te beschermen of wanpraktijken te bestraffen. Een van de bekendste verordeningen was dat van de Duitse Keizer Karel IV die in 1364 het brouwrecept vastlegde. **Het zogenaamde "reinheidsgebot". Dit edict verbood het gebruik van gruuut (zie kader) en verplichtte het toevoegen van hop.**

Hiermee sloeg hij drie vliegen in één klap; hop is een uitstekend bewaarmiddel en uitstekend voor de kwaliteit van bier. Hij

Gruut is een kruidenmengsel dat wordt gebruikt als smaakmaker bij het brouwen van bier. Door de slechte omstandigheden bewaarde dit slecht en een groot probleem was de verzuring. De samenstelling van gruuut is streekafhankelijk en werd in vroeger tijden zwaar gereguleerd met belastingen. De brouwer betaalde, al was het bier voor eigen gebruik, een gruuutbelasting. De heren van het Gruuthuyse in Brugge vergaarden zo een fortuin. Na het vervangen van gruuut door hop, werd ook deze belasting naar hop overgedragen. Het bevat onder meer volgende ingrediënten: rozemarijn, gagel, salie, duizendblad, laurierbessen en zelfs brandnetel. De gruuut was overigens ook een muntstuk ten tijde van Keizer Karel.

doorbrak het monopolie van bepaalde families die veel geld verdienden met de handel in gruuut en verzekerde zich van de steun van de kerk die in haar abdijen voldoende knowhow en productiecapaciteit bezat om massaal inkomsten te genereren. Diezelfde kerk predikte dat het gebruik van gruuut de wellust opwekte en dus des duivels was. Hop werkt eerder slaapverwekkend. In onze contreien, die onder Franse invloed lagen, duurde het veel langer vooraleer hop was ingeburgerd. **Wij kennen dan ook veel meer kruiden en fruitbieren dan andere regio's.**

Dit netelig bier werd gebrouwen met uitsluitend biologische ingrediënten: brandnetel, mout, gist en hop.

Houdbaarheid: 1 jaar alcohol 7%

"Dat kruid ken ik." zei de duivel en ging er met zijn kont inzitten

Tingel

Belgisch bier gebrouwen in brouwerij Boelens - Belsele

Na de invoering van het hopgebruik kende men tijdens de tweede helft van de 19e eeuw een tweede grote verandering. De kennis over het gebruik van gisten verbeterde snel. De brouwerijen kenden een schaalvergroting en een professionalisering. In een dorp als Sint-Pauwels met 1600 inwoners kende men **drie brouwerijen en een honderdtal cafés** (al waren sommige van die cafés omgebouwde woonkamers). Houten kuipen werden vervangen door koperen exemplaren. Ieder dorp had zijn eigen bieren zoals de Tielroodse “Kerel”, “vader abt” in Nieuwkerken of de Sint-Niklase “Pivo” pils. Het succes van de Pilsbieren is een verhaal apart.

Na de tweede wereldoorlog verloren veel van deze brouwerijen hun klanten aan de grote brouwerijen. Transport werd goedkoper en de grote spelers konden constante kwaliteit leveren aan lagere prijzen. Veel familiale brouwers kozen eieren voor hun geld en verkochten hun brouwerijen en hun merknaam.

Tot op heden gaat die schaalvergroting door, zelfs internationaal. Het gevolg is een verschraving van het aanbod en een quasi monopoliepositie. Prijzen voor leveranciers en consumenten worden bepaald door een handvol producenten.

Gelukkig hebben een aantal bieren het lokaal milieu, het microleven of de lokale kennis nodig (geuzebieren, hoegaarden,...). Ook worden initiatieven genomen om mensen thuis te laten

brouwen of in kleinere brouwerijen hun bier te laten maken. Vaak wordt dit een dorpsgebeuren: **Sinaaise bok, Verrebroekse Flip, Belseels klokbier, Sinpalsken, Eksaardse blauwbuik, Waasse wolf, Cuvee de Briquille (Steendorp)**. Meestal zijn dit unieke bieren met een eigen identiteit. Jammer genoeg worden er soms gewoon andere etiketten gedrukt voor eenzelfde biersoort wat leidt tot minder diversiteit.

Ook verenigingen slagen er in om gedurfde bieren te produceren. Wie milieuvriendelijk wil drinken kiest voor Gageleer (natuurpunt, met gagele), Puit (JNM, volgens het reinheidsgebot) en Tingel (Velt, met brandnetel).

Moderne technologie zorgt er voor dat ook deze kleinere volumes een constante kwaliteit hebben.

Voor wie zelf aan de slag wil, is er een massa literatuur over te vinden in de bib of op het internet. Er bestaan heuse bierclubs en bierwinkels.

En anders kan je er gewoon eentje drinken op de gezondheid van ...

het omstreden wegvignet, dat destijds door de Vlaamse minister-president Leterme werd afgevoerd.

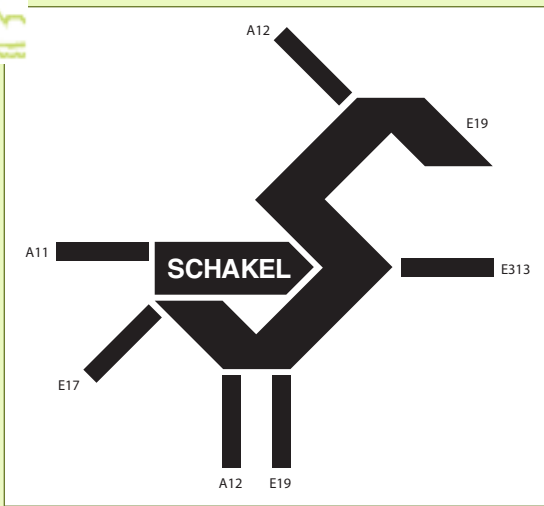
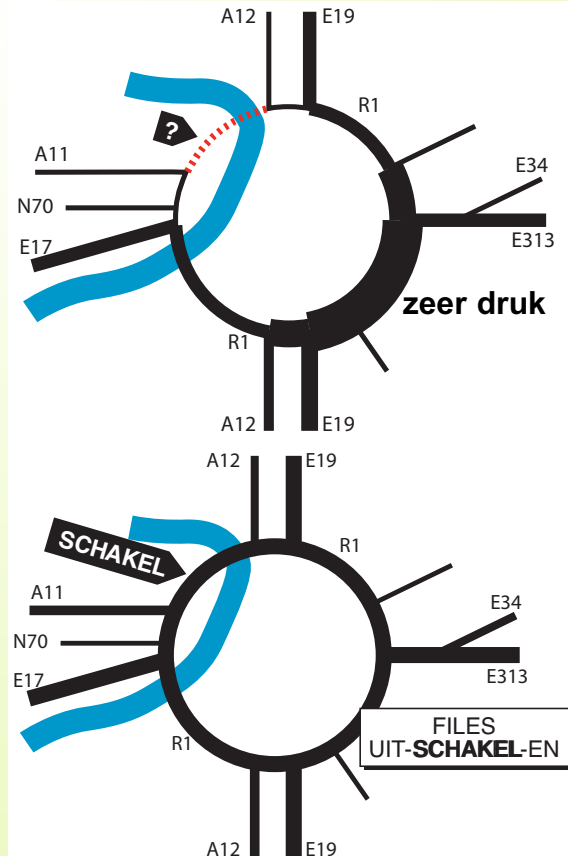
ABLLO vzw wil zijn geactualiseerd standpunt over een gewenste Scheldetunnel en over rekeningrijden hier nogmaals uiteenzetten.

1. Een tunnel om de (kleine) ring om Antwerpen te sluiten.

ABLLO vzw pleit niet voor nieuwe wegen, wel integendeel. De hele Grote Ring van Antwerpen en de grootschalige N41 (Stekene – Sint-Niklaas) is absoluut onaanvaardbaar! Tegen beide wegenplannen heeft ABLLO vzw destijds lijvige dossiers opgemaakt. Intussen bleek uit aanvullende studies van onder meer de provincie Oost-Vlaanderen, de Wase Intercommunale en de Vlaamse gemeenschap dat de inzichten van ABLLO vzw, de juiste zijn.

ABLLO vzw kan akkoord gaan met het sluiten van de kleine ring om Antwerpen (=sluiting noord) omdat dit volgens alle verkeersmodellen en -studies de "beste" oplossing is, het over een zeer

het principe achter het sluiten van de ring

HET SCHAKELPLAN VAN ABLLO VZW IS 20 JAAR OUD

Reeds 20 jaar geleden stelde ABLLO vzw voor om de kleine ring om Antwerpen te sluiten met een **tunnel!**

Inleiding

Twintig jaar geleden al, op 25 januari 1989, stelde ABLLO vzw op een persconferentie in Antwerpen, het eerste luik van haar zogenaamde Schakelplan voor: een 4 km lange tunnel om de kleine ring R1 om Antwerpen helemaal rond te maken, te sluiten.

Daarna publiceerde ABLLO vzw nog 3 aanvullende dossiers:

Dossier 2: Een Vlaamse spoor-as via Antwerpen (9 mei 1990)

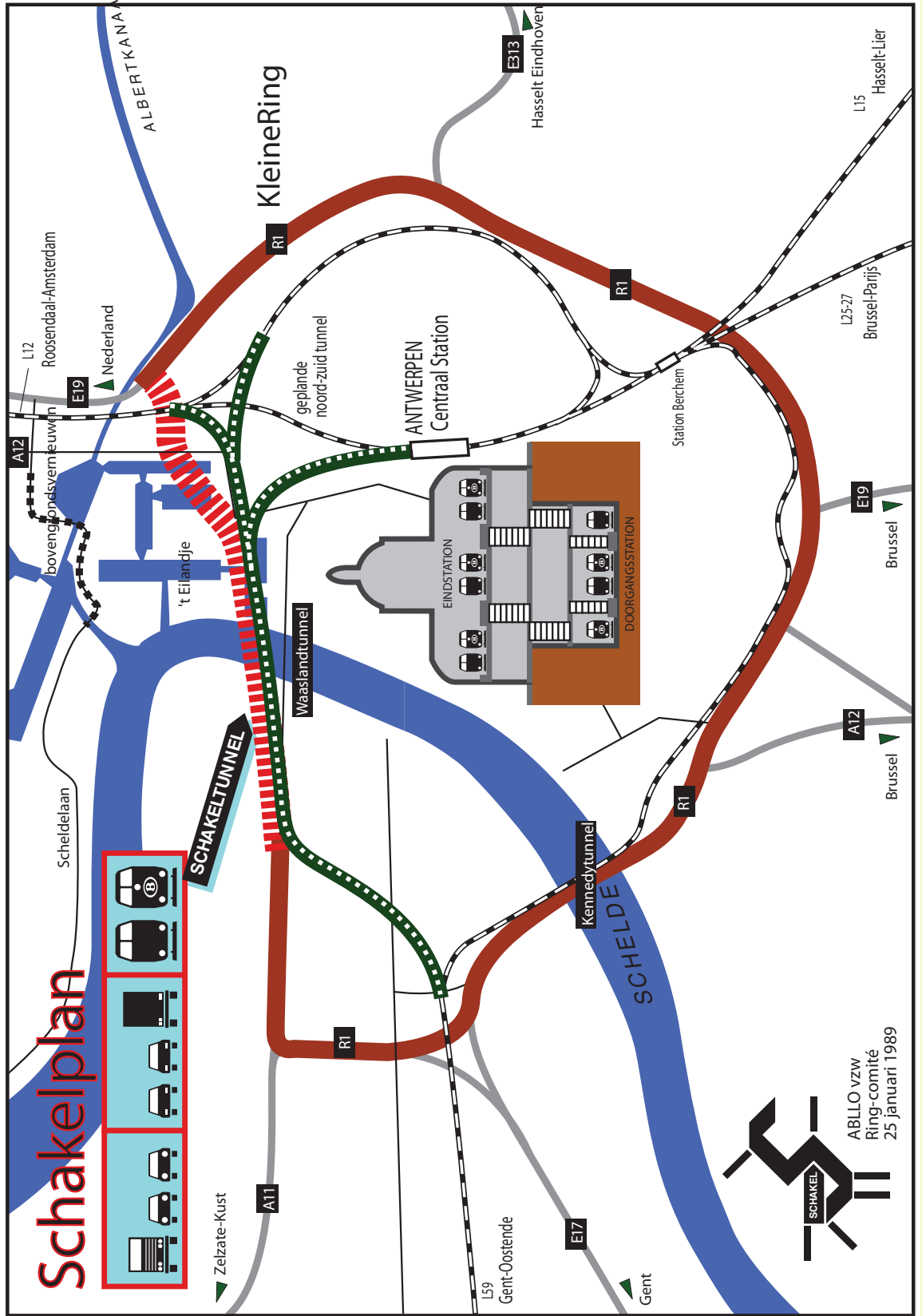
Dossier 3: Goederentransport per spoor vanaf de Waaslandhaven (6 maart 1991)

Dossier 4: Rekeningrijden voor de regio (8 oktober 1992)

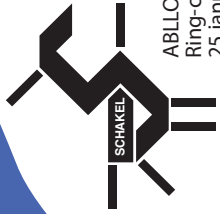
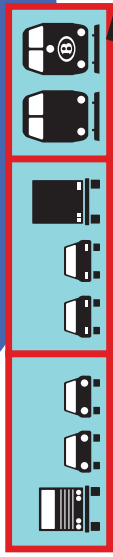
Deze dossiers kan je integraal downloaden op www.abllo.be klik dan op [mobiliteit en schakelplan](#)

Dossier 3 is vandaag ietwat achterhaald door de aanleg van de (goederen)spoorwaaier aan de Liefkenshoek tunnel.

Een Vlaamse oost-west spooras voor reizigers blijft nog steeds een optie op iets langere termijn. Rekeningrijden is dan weer héél actueel! Twintig jaar geleden pleitte ABLLO er al voor, vandaag worden er concrete plannen gemaakt voor rekeningrijden in de hele Benelux, als vervanger van

Schakelplan

ABLLO vzw
Ring-comité
25 januari 1989

bepaalde afstand gaat, (4 km) en omdat dit nog veel groter onheil kan helpen voorkomen (Grote Ring van meer dan 40 km).

Absolute voorwaarde voor het sluiten van de kleine ring: dat sluitstuk moet een tunnel worden en geen brug!! De financiering ervan komt van rekeningrijden. Een tunnel is de enige optie omdat er dan geen lawaaihinder en geen visuele hinder bovengronds is en omdat de vervuilde lucht afkomstig uit de tunnels kan behandeld worden (fijn stof problematiek).

Bovendien moet het autoluik worden gekoppeld aan projecten van duurzaam vervoer (ernstige investeringen in CO2 arm verkeer: in fiets, trein, tram, boot ...).

De omstreden Lange Wapperbrug is voor ABLLO vzw een verkeerde keuze. Meer nog, het is een ramp voor Antwerpen.

Men onderzoekt nu opnieuw 3 mogelijkheden:

De 2 voorgestelde tunnelvarianten van de sluiting NOORD zijn voor ABLLOvzw allebei haalbaar:

- a) traject stRaten—generaal (bij voorkeur) en
- b) traject naar Sportpaleis

2. Geen statische tol maar dynamisch rekeningrijden

Het standpunt van ABLLO vzw van bijna 20 jaar geleden over rekening rijden is nog steeds heel actueel. We citeren uit de documenten van toen (www.abllo.be)

STUREN EN BETALEN : rekening-rijden ten bate van de regio

ABLLO vzw stelt nog steeds voor aan de Vlaamse Raad om gebruikerstol voor alle SCHELDE-OVER-SCHRIJDEND VERKEER te heffen vanaf de Scheldebrug van Temse tot Liefkenshoektunnel. Met dit geld wordt noodzakelijke en ecologisch verantwoorde Schelde-overschrijdende infrastructuur bekostigd en worden milieuvriendelijke vervoerswijzen gestimuleerd. (= betalen, financieren)

De grootte van het tolbedrag moet zorgen voor gewenste effecten inzake verkeersspreiding in ruimte, tijd en modus (= sturen, reguleren).

De hele netto-opbrengst van de gebruikerskost (=

tol) gaat volledig naar de verbetering van verantwoorde en ecologisch aanvaardbare Schelde-overschrijdende infrastructuur in de omgeving van Antwerpen.

Belangrijke aandachtspunten zijn:

ABLLO vzw wil rekeningrijden van op de (binnenkort ontdekkende) brug van Temse tot en met de Liefkenshoektunnel, **onmiddellijk voor het vrachtverkeer**, maar later ook voor het personenverkeer.

Het is zinloos om vrachtverkeer te verbieden in de Kennedytunnel. Dan worden vele nodeloze km afgelegd: vracht vanaf E17 naar Wilrijk bijvoorbeeld, moet dan via sluiting NOORD rijden, een enorme omweg !

De grootte van het bedrag voor rekeningrijden moet een sturend karakter hebben! Dus daar hogere prijzen waar (en wanneer) er minder auto's moeten komen!

ABLLOvzw wil om diverse redenen **geen groei van het autoverkeer**. Rekeningrijden kan autobruikers helpen overschakelen naar duurzamer vervoerswijzen.

3. Een pleidooi om delen van de bestaande kleine ring R1 te overkappen

Op het tunnelcongres, ingericht door Straten-generaal in december 2008, is voldoende aangetoond dat het overkappen van delen van de kleine ring R1, interessante perspectieven biedt voor het leven in de stad. Meer ruimte, het herstel van groene vingers naar de stad, opnieuw contact tussen nu afgesloten stadsdelen, nieuwe mogelijkheden op vlak van sport, ontspanning, wonen, werken, fauna en flora ... De negatieve effecten (emissie, lawaai,...) van het autoverkeer kunnen op deze manier wat worden ingeperkt en het barrière effect van de R1 kan worden teruggeschroefd, zowel in de stad als in de rand (bv. Zwijndrecht, Merksem ...)

ABLLOvzw

In een volgend nummer gaat we dieper in op de gezondheidsaspecten van leven en/of wonen in de omgeving van een autosnelweg. Fijn stof en geluid zorgen voor een vermindering van de normale levensverwachting. Dr Marc Goethals heeft hierover het voorbije jaar opmerkelijke uitspraken gedaan.

**DE KLEINE RING R1
ROND MAKEN,
ENKEL IN TUNNELVORM
AANVAARDBAAR**

**DE GROTE RING R2
ROND ANTWERPEN,
EEN KETTING VAN MISERIE
MET MAXIMALE MILIEULAST**

2 Bestaande toerweg naar Liefkenshoektunnel

9 en 10 Tunneltracé straten - generaal

3 Wase Grote Ring in BEVEREN, HAASDONK en VRASENE: 10 km autosnelweg Buffergebied tussen Antwerpen en midden-Waasland, stilte- en woongebieden worden doorsneden

4 BAZEL en KRUIBEKE natuurpark, Scheldeland wordt middendoor gesneden

Gelukkig is zone 4 van de grote ring (gebied Bazel - Kruikebe) reeds eind jaren '70 van het gewestplan Sint-Niklaas - Lokeren verdwenen!

5 Vallei van de Sruisbeek, één der laatste open ruimten tussen Hoboken/Wilrijk en Hemiksem gaat verdwijnen

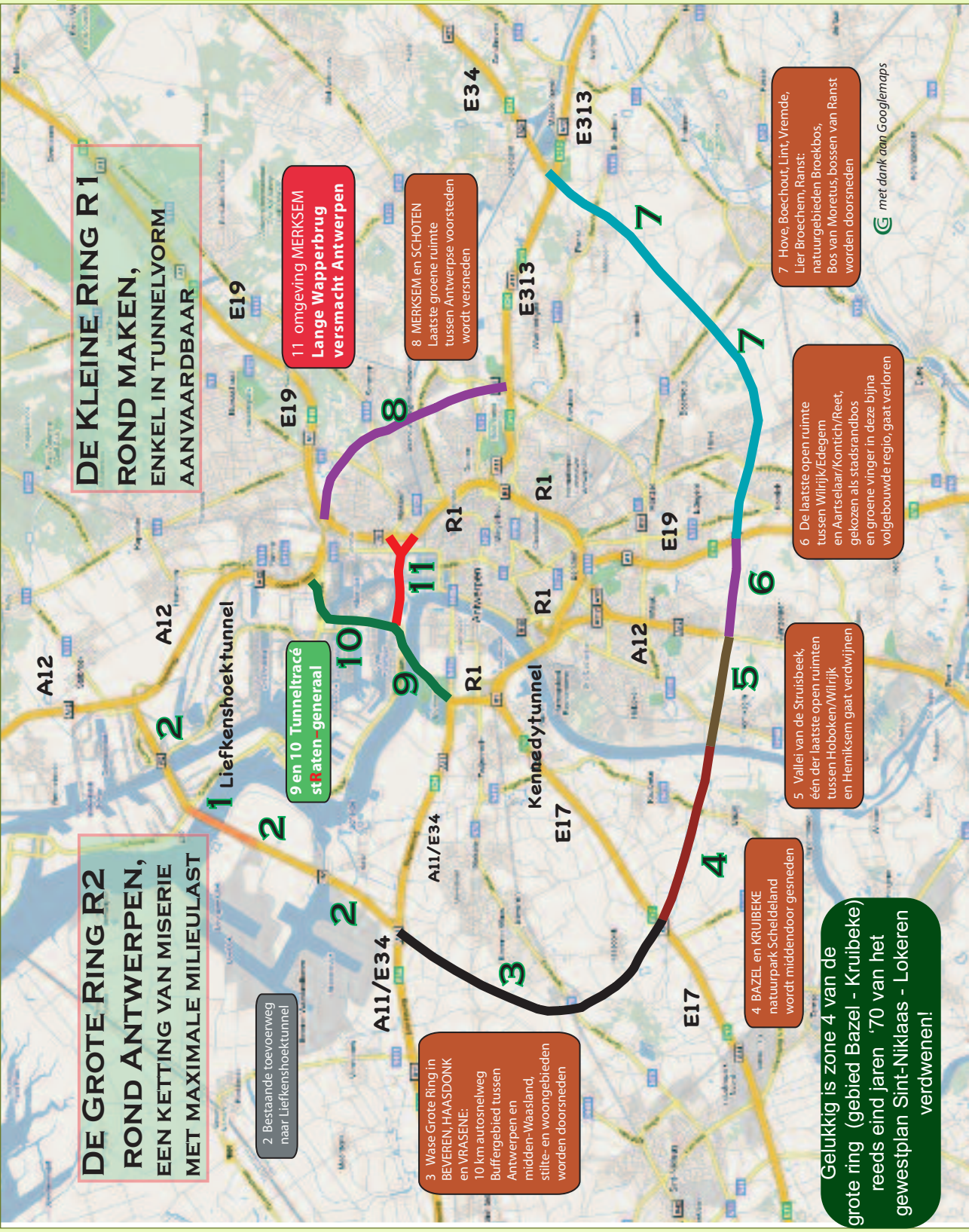
6 De laatste open ruimte tussen Wilrijk/Edegem en Aartselaar/Komtich/Reet, gekozen als stadsrandbos en groene vinger in deze bijna volgebouwde regio, gaat verloren

7 Hove, Boechout, Lint, Vremde, Lier, Broechem, Ranst: natuurgebieden Broekbos, Bos van Moretus, bossen van Ranst worden doorsneden

8 MERKSEM en SCHOTEN Laatste groene ruimte tussen Antwerpse voorsteden wordt versneden

11 omgeving MERKSEM Lange Wapperbrug versmact Antwerpen

met dank aan Googlemaps

MEER ELEKTRICITEIT EN TOCH MINDER VERVUILING IN ONTWIKKELINGSLANDEN.

In vier opeenvolgende nummers van 't Groene Waasland' schrijft de van Lokeren afkomstige Alex De Broe, vulgariserende artikelen over duurzaamheidsaspecten. Dit keer over het gebrek aan elektriciteit in ontwikkelingslanden en hoe hierin keuzes kunnen gemaakt worden, die leiden tot meer duurzaamheid.

Ir. Alex De Broe is actief bij 3E (www.3E.eu) waar hij technische expertise levert voor wind-energieprojecten en waarbij hij incubatieprojecten voor nieuwe technologische ontwikkelingen in dit domein coördineert.

Het licht aanknippen, de verwarming een graad hoger zetten, een voetbalmatch op televisie: we staan er al lang niet meer bij stil dat onze energievoorziening **b e t r o u w b a a r**, gebruiksvriendelijk en omnispresent is. Voor

1.6 miljard mensen is dat echter niet zo.

Het meest schrijnende is echter dat volgens de **IEA** World Energy Outlook 2008 bij het ontbreken van nieuwe beleidsmaatregelen het aantal mensen dat het zonder elektriciteit moet stellen en enkel op brandhout of houtskool kan koken nog

zal toenemen. Om de Millennium Doelstellingen te halen zou dit aantal echter moeten zakken tot 1 miljard in 2015. (*IAE=International Energy Agency*)

Waarom is een betrouwbare en duurzame elektriciteitsvoorziening zo belangrijk?

(Elektrische) energie is een onmisbare catalisator voor verdere maatschappelijke en industriële vooruitgang: bestrijden van hongersnood, uitbouwen van gezondheidszorg en onderwijs, energiebron voor fabrieken en handel. Elektrische pompen voor bronnen kunnen het risico op besmetting door vervuild water voorkomen ; koelkasten verlengen de duur dat voedsel kan opgeslagen worden ; verlichting verhoogt het aantal productieve uren van de dag. Bovendien bevrijdt een moderne energievoorziening de armen van het urenlang op zoek gaan naar brandstof, een taak vaak weggelegd voor vrouwen en kinderen, en bevordert het de gezondheid van deze mensen. In de meeste ontwikkelingslanden wordt gebruikt gemaakt van primitieve kookvuren in kleine slecht-geventileerde ruimtes. De vervuiling treft vooral de vrouwen die instaan voor de voedselbereiding en de kinderen die een groot deel van de dag binnenshuis doorbrengen in de buurt van hun moeders. Infecties van de luchtwegen zijn de belangrijkste doodsoorzaak voor kinderen onder de 5 jaar. Wereldwijd wordt het jaarlijks aantal slachtoffers door luchtvervuiling binnenshuis geschat op 2 miljoen.

	Population million	Population with electricity Million	Population without electricity Million	Electrification rate %	Urban electrification rate %	Rural electrification rate %
Africa	831	250	586	25,1	32,4	19,0
Developing Asia	3.265	2.236	1.019	68,7	85,7	50,3
Latin America	420	362	46	89,2	87,7	61,1
Middle East	173	158	15	91,8	99,1	77,6
Developing Countries	4.687	3.072	1.615	65,5	85,3	52,4
Transition Economics and post	1.492	1.484	8	99,5	100,0	98,2
World	6.179	4.556	1.623	73,7	90,7	58,2

Wie zijn die 1.6 miljard mensen?

De beste illustratie van de woonplaats van die 1.6 miljard is eenvoudigweg een nachtelijke foto van de aarde: Afrika (op de Mediterrane rand en delen van Zuid-Afrika) is bijna volledig in het donker gehuld, evenals grote delen van Azië en ruraal Zuid-Amerika.

Bovenstaande tabel geeft aan dat meer dan 31% van de bevolking in de ontwikkelingslanden van Azië geen toegang heeft tot elektriciteit; bijna twee derden van de bevolking in Afrika evenmin en ongeveer 10% van de bevolking in Zuid-Amerika ook niet. 99% van de mensen zonder elektriciteitsvoorziening wonen in ontwikkelingslanden en 80% van hen in rurale gebieden.

Welke vormen van energiebronnen gebruiken deze mensen nu?

1. Fossiele brandstoffen

Vandaag gebruiken 2.5 miljard mensen brandhout, houtskool, en landbouwafval om in hun dagelijkse energiebehoeften voor koken en verwarming te voorzien. In vele landen betekenen deze traditionele energiebronnen meer dan 90% van het totale huishoudelijke energieverbruik.

2. Diesel genset

De meest wijdverspreide vorm van productiecapaciteit is de alomtegenwoordige dieselgenerator. Bij ons enkel bekend als noodaggregaat, gebruikt in het geval van een – zeldzame – elektriciteitspanne of als voeding op plaatsen zoals bouwerven of festivalweides waar – nog – geen netaansluiting is. De markt voor dieselgeneratorsets (of gensets) die in continu-mode worden gebruikt en dus dienen als enige elektriciteitspro-

ductieinfrastructuur bedraagt echter 10GW per jaar. Dat wil zeggen dat er jaarlijks bijna evenveel diesel generatoren worden geïnstalleerd voor levering van elektriciteit als het totaal geïnstalleerd vermogen van een klein Europees land (België: 14GW, Portugal: 11GW). Deze aggregaten variëren in nominaal vermogen van enkele tientallen kW's tot meerdere MW. Vaak leveren ze stroom aan een heel dorp, ziekenhuis of industriële zone; grotere installaties bestaan vaak uit meerdere gensets van verschillende vermogens voor dagen nachtbelasting en de elektriciteitsdistributie gebeurt hierbij op middenspanning. Aan het andere eind van het spectrum zijn er de dieselgeneratoroplaadstations. Hier is er helemaal geen distributienet maar brengen de gebruikers hun gelijkstroombatterijen (vaak oude auto-batterijen) naar het oplaadstation en na opgeladen te zijn, nemen zij die terug mee naar huis.

Diesलगensets zijn wijdverspreid wegens de lage investeringskost en het bestaan van wereldwijd vertakte verdelers- en onderhoudsnetwerken. Maar zij zijn uiteraard geen duurzame, noch milieuvriendelijke optie. De brandstofkost fluctueert met de wereldprijs en vaak kost het nog enkele liters brandstof alvorens de brandstof ter plaatse is. Als men de kost van die systemen over een langere periode beschouwt zijn ze vaak niet de goedkoopste oplossing, helaas worden beslissingen in verband met elektrificatie vaak in politieke sferen beslist met de daarbij horende korte-termijn horizon.

Welke moderne technologieën bestaan er?

Voor elektriciteitsvoorziening bestaan er de zonne-energie systemen gedimensioneerd voor individuele huishoudens, de zogenaamde Solar Home Systems. Solar Home Systems zijn zowat de instapversie van elektriciteitsvoorziening in

ontwikkelingslanden. Het zijn heel eenvoudige systemen die bestaan uit een batterij, een fotovoltaïsch paneel (vaak van slechts 50 of 100W), een batterijlader en enkele TL-lampjes. Overdag wordt de batterij opgeladen zodat 's avonds de TL-lampen voor verlichting kunnen zorgen. Aan het begin van 2000 waren er wereldwijd zo'n 1.3 miljoen Solar Home Systems geïnstalleerd. Het succes van Solar Home Systems is te danken aan hun extreme eenvoud en het feit dat de gebruiker ook de eigenaar is van het systeem wat complexe facturatie- en onderhoudsstructuren overbodig maakt.

Grotere vermogens kunnen geleverd worden door zogenaamde hybride systemen waarbij vaak dieselmotoren gecombineerd worden met windturbines, waterkracht en/of fotovoltaïsche panelen. Geïnstalleerde vermogens variëren van enkele tientallen kW tot meerdere MW voor elektriciteitsvoorziening van een heel dorp, ziekenhuis of industriële activiteit. Zoals met dieselmotoren gebeurt hier de elektriciteitslevering veelal door middel van een distributienet en is er een centrale structuur die instaat voor het uitbaten en onderhouden van de installaties.

Tenslotte is er nog de optie tot uitbreiding van het elektrisch netwerk. De bevolkingsdichtheid in rurale gebieden is echter vaak zo laag dat netaansluiting een heel dure optie is.

Voor verwarming en koken bestaan er zogenaamde "Solar Cookers" die met behulp van rechtstreeks zonlicht voedsel kunnen opwarmen.

Tenslotte is LPG ook een veel gebruikte brandstof voor koken en verwarming in stedelijke gebieden in ontwikkelingslanden.

Conclusies

Een moderne energievoorziening is een cruciale noodzaak die grote voordelen meebrengt voor gezondheidszorg, sociaal welzijn en economische productiviteit. In de meeste landen zal het verbeteren van de toegang tot energie fundamentele politieke, institutionele en legale hervormingen op gang brengen, evenals inspanningen van de lokale en regionale autoriteiten om ontwikkelingsprogramma's en toegang tot kredieten op te zetten.

ABLLOVZW

BOSCOMPENSATIE KRIJGT DUW IN DE RUG

Als een zonevreemd bos gerooid wordt om plaats te maken voor woningen of bedrijven, moet het gekapte bos gecompenseerd worden. Dat kan door een nieuwe bebossing uit te voeren of door een bijdrage te storten in het boscompensatiefonds, waarmee de overheid vervolgens zelf nieuwe bossen aanplant.

Dat laatste loopt echter niet van een leien dakje. Door allerlei problemen met eigenaars en omdat er te weinig terreinen aangeduid zijn om herbebossing uit te voeren, komt er van de boscompensatie door de overheid weinig in huis. In de periode 2001-2007 werd 1209,24 ha ontbost en maar 463,84 ha gecompenseerd door feitelijke herbebossing. Op zes jaar tijd was er door de gebrekkige werking van de compensatieregeling dus een **daling van het**

bosareaal in Vlaanderen met 745 ha.

Ondertussen zit er al 15 miljoen euro in het boscompensatiefonds, maar gebeurt er weinig of niets op het terrein.

De Bond Beter Leefmilieu (BBL) maant de overheid aan tot actie. "Op veel van die aangekochte gronden moet de eerste boom nog worden geplant", laakt de BBL. Verantwoordelijke minister Crevits erkent dat het aanplanten niet snel ver-

loopt. Ze stelt dat bebossen tijd vergt. Jammer genoeg gaat het ontbossen blijkbaar veel vlotter. Op voorstel van de Vlaamse volksvertegenwoordigers Bart Martens en Joris Vandenbroucke werd nu echter een aanpassing van het bosdecreet goedgekeurd om deze middelen te activeren. Daardoor kunnen gemeenten en provincies zelf middelen uit het boscompensatiefonds aanwenden voor de aankoop en aanleg van bossen in gebieden die zij daar zelf voor bestemmen. Tot nu toe kon alleen het gewest dit geld gebruiken. Hopelijk zullen de gemeenten en provincies deze taak ook opnemen – wat in het verleden niet altijd het geval was – zodat de activering van de middelen uit dit 'slapend' fonds een belangrijke stap vooruit zijn in het behoud en de verdere ontwikkeling van ons toch al schrale bosareaal.

Erik Grietens (BBL)

ABLLOVZW

PERSMEDEDELING STEKENE VERKOCHT

Het nieuw ontwerp decreet rond ruimtelijke ordening werd door de Vlaamse regering goedgekeurd. Vermoedelijk zal het Vlaams parlement dit ook goedkeuren.

Dit betekent dat permanente weekendbewoners, die reeds een jaar in een weekendhuis wonen, woonrecht krijgen tot 31 december 2029.

Vermits Stekene een samenwerkingsverband met de provincie afsloot zullen via provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen planologische oplossingen gezocht worden voor de vele clusters.

In een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan kan het woonrecht zelfs verlengd worden tot 31 december 2039.

Stekene Verkocht is van oordeel dat deze tegemoetkomingen voor de permanente weekendbewoners zeer verregaand zijn.

Een verdere tegemoetkoming waarin permanente weekendbewoners, in een zone voor recreatief verblijf, een BLIJVEND woonrecht hebben vindt Stekene Verkocht onbespreekbaar.

Dit is de overtreder belonen en de brave burger die de wet volgt en een dure legale bouwgrond koopt, voor schut zetten. Tevens wordt het lan-

delijk karakter van Steken hierdoor verder aangetaast.

'Stekene verkocht' volgt ook met argusogen de houding van de overheden (gemeentebestuur Stekene, gemachtigd ambtenaar Stedenbouw, etc.) ten aanzien van de vordering tot herstel van de oorspronkelijke toestand in de Polkenstraat te Stekene. Op 17 juni 2008 vernietigde een arrest van de Raad van State namelijk twee verkavelingvergunningen en vier bouwvergunningen van een perceel bos langs de Polkenstraat. Dit arrest van de raad van state kan de overheid niet naast zich neerleggen. Een stevige juridische opvolging is nodig.

**STEKENE
VERKOCHT**

VERNIEUWD KRUISPUNT TE TEMSE MET ERNSTIGE FOUTEN

De krijg van de Krijgsbaan

Het zwart punt aan de Krijgsbaan in Temse is "weggewerkt" en daarbij zijn enkele dingen over het hoofd gezien.

Bijvoorbeeld de nieuw aangelegde fietspaden. Er wordt 3 maal een straat overgestoken, en men is er in geslaagd om 6 slechte overgangen te maken. Het toppunt van deskundigheid (en van kennis van het Vademecum Fietsvoorzieningen) wordt wel getoond bij het begin van de oversteek van de Koning Leopoldlaan (zie foto): aan weerskanten van het fietspad ligt een rioolrooster, waardoor het mogelijk gemaakt wordt om een volledig vlakke overgang te maken. Zo zou het dus eigenlijk altijd moeten. Toch is men er in geslaagd, om juist op deze plaats de slechtste overgang van de 6 te maken. De kuil die de fietsers hier moeten "nemen" is meer dan 4 cm diep (zie foto). Doch volgens het gemeentebestuur van Temse is het niet erg, want misschien moeten deze overgangen nog "afgewerkt" worden... misschien met koude asfalt... (hun eigen woorden).

FIETSERBOND TEMSE

MAANDELIJKS IN ACTIE

De Fietsersbond van Temse voert op 7 februari 2009 om 11 uur nogmaals actie (met politiebegeleiding). Hieronder een foto van de actie van 6 december 2008.

Zie ook <http://www.fietsersbond.be/temse>

oversteek van de Koning Leopoldlaan

Zie ook de webstek : www.abllo.be

klik dan op **kalender**

C.V.N. wandelingen : De deelname is gratis. Iedereen is van harte welkom.

De wandelingen duren tussen de 2 en 3 uur.

*L = Laarzen gewenst, zeker bij vochtig weer. * = Geschikt voor wagentjes.*

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Zaterdag 31 januari en Zondag 1 februari

Vzw Durme

Houtkap in natuurreserveaat 'De Venne'

We komen samen om 14 uur aan het Natuurhuis Panneweel, krekeldijk 2 te Meerdonk.

Langs de Oostzijde van het perceel dienen weer een hele hoop bomen gekapt te worden. Mensen die hout willen opslaan voor de volgende winter kunnen dit gratis komen ophalen. Enige voorwaarde is dat je mee komt helpen. Er wordt voor broodjes en lekkere warme soep gezorgd. En misschien houden we wel een winter-BBQ.

Info en inschrijvingen:

www.klein-landschap-oudenbos.be

Zondag 1 februari

Vzw Durme + CVN

Wandeling in het Molsbroek

Een ervaren CVN-gids neemt je mee op een boeiende wandeling door het natuurreserveaat Molsbroek

Afspraak: 14.30 uur in het bezoekerscentrum Molsbroek

Info: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten, 09 348 18 59

Woensdag 11 februari

Autodelen, dat loopt op wieltjes!

Ben jij een van die mensen die niet constant een auto nodig heeft? Eens per week naar de winkel voor boodschappen? Af en toe naar de bomma in het verre Limburg? Of een dagelijkse rit, maar alleen 's avonds? Al eens gedacht aan een gedeelde auto? Als je weet dat een eigen wagen al gauw 4.000 à 5.000 euro per jaar kost, werk je bijna 4 maanden per jaar om je auto te betalen. Wist je trouwens dat een auto gemiddeld 23 uur per dag niet gebruikt wordt? Het principe van autodelen is eenvoudig: je gebruikt een auto enkel als je hem nodig hebt. Gebruik je hem niet, dan kan iemand anders hem gebruiken. Je betaalt in verhouding tot je gebruik en deelt zo de kosten. Wie aan autodelen doet, kan jaarlijks tot 3.000 euro uitsparen zonder in te boeten aan mobiliteit. Tijdens deze infosessie kom je alles te weten over de manier waarop je een auto kan delen. Prijs 5 euro; inschrijving bij 03 775 44 84 meer info: organisatie: Vormingplus, Volkshogeschool Waas-en-Dender

http://vormingpluswd.nettools.be/p_36.htm

Zaterdag 7 februari

Vzw Durme

Winterse avondwandeling in de

Durmemeersen. We verzamelen voor een unieke winterse avondwandeling langsheen de Durme met aandacht voor de natuur van de nacht.

Afspraak: om 16.30 uur aan het Sint-Jozef kapelletje in Hamme Sint-Anna

Info: laarzen meebrengen, meer info: Marc Hebbelink, 052 47 79 77

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

basiscursus geologie op 6 en 7 februari : zie vorig groene wasland

Zaterdag 7 en zondag 8 februari

Natuurpunt

Vogels voeren en beloeren

van 9 tot 12 uur, Hof ter Saksen, Haasdonkbaan 101, 9120 Beveren

Dit weekend organiseert Natuurpunt in gans Vlaanderen opnieuw een telweekend voor tuinvogels.

Natuurpunt-WAL en de gemeentelijke groendienst, nodigen je uit om in Hof ter Saksen de tuinvogels te voeren en te beloeren. Net als vorige editie hoopt men

opnieuw verschillende soorten mezen, vinken, sijzen, spechten, goudhaantjes en groenlingen te spotten.

Van achter een kijkwand krijg je de kans om met telescoop en verrekijker de tuinvogels ongestoord te observeren. Natuurgiden staan ter uwer beschikking om deskundige uitleg te geven. Bezoekers worden in de watten

gelegd met een heuse tuinvogelinfostand, glühwein en chocomelk. Bovendien wordt er op zondagvoormiddag

ter plaatse door de groendienst een workshop georganiseerd. Klein en groot zijn er welkom en kunnen er

praktische kennis opdoen om van eigen tuin een vogelparadijs te maken. Gratis deelname

Info bij Jerome De Bock, Tf: 03/ 775 97 47

of jeromedebock@skynet.be of Groendienst Beveren, Tf: 03/ 775 28 51 christa.maes@beveren.be

Je kan ook in je eigen tuin de vogels voeren en beloeren. Een telformulier kan je downloaden op

www.natuurpunt.be/tuinvogels.

Zondag 8 februari

Natuurpunt Moervaart - Zuidlede

In het spoor van het verleden

Martin van den Bergen begeleidt ons op een geschiedkundige wandeling in en om het Heidebos. Tijdens de

wandeling zullen we sporen uit de geschiedenis van het Heidebos kunnen zien of verwijzingen naar het verleden van onder andere de namen van straten, onze gemeenten of gehuchten.

Afspraak om 14u op parking 1 van het Heidebos.
Meer informatie: Dirk Van Pottelberg, 09 346 95 68, dirk@heidebos.be of Griet Buyse, 09 329 55 45, griet@heidebos.be

Hortus ter Saksen

Natuurtocht: Luswandeling DE KLINGE

Langs de grens met Nederland, in de natuur van het Waasland,... op zoek naar... Reynaert deVos.

Afspraak: 9.30 uur aan de kerk van De Klinge.
Inschrijven bij Rudy (0499 54 03 91)

Donderdag 12 februari

Imkersbond Lentevergadering en praatcafé
Huize Steenstraete 20.00 uur stipt

zaterdag 14 februari

Natuurpunt Zuid-Waasland

Algemene vergadering

Samenkomst om 14:00 u in het vergaderlokaal in de sporthal "De Klavers" te Belsele.

Einde rond 17:00 u. Iedereen welkom

Info: Staf Lerno, tel: 03 772 43 06, e-mail: gustaaf.lerno@versateladsl.be

Zondag 15 februari

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede Roofvogels en archeologie in de Moervaart-Zuidledevallei, gevolgd door opwarmertjes

Afspraak: aan de schuur van de Turfmeersen om 14 uur. Meer informatie: Lou Roelandt, 09 348 70 31 of 0494 826 326 of lou.roelandt@skynet.be,

CVN Oude Durme winterlandschap
14u00 Durmebrug, Waasmunster L

Woensdag 18 februari

Natuurpunt + ABLLOvzw Actie Zonneslag in Sint-Niklaas: Koop samen uw zonne-energie om 20u in de Trouwzaal van het stadhuis. [Zie kalender-info](#)

Zaterdag 21 februari

Ons Streven Leren van elkaar – inventariseren op de Roomkouter in Steendorp [zie ook tekst in dit nummer]

Samenkomst: hoofdingang Fort Steendorp, Kapelstraat Steendorp. Info: 03 711 04 43

Hortus ter Saksen

Fruitsnoei hoogstamboomgaard

Van 10 tot 13 uur.

Snoei bij de fruitaanplanting zorgt voor evenwicht tussen takken en wortelgestel. Een goede vormsnoei

garandeert een evenwichtige opbouw van de kruin. Tegelijk bepaalt onderhoudsnoei het evenwicht tussen groei en vruchtdracht bij oudere fruitbomen. Met leifruit snoei sluiten we de voormiddag af.

Lesgever: Jan Van Bogaert. Plaats: bioklas links in de oranjerie Hof ter Saksen. Inschrijven noodzakelijk via de website www.hortus-ter-saksen.be of hortus-ter-saksen@scarlet.be of 0473 27 60 85 voor 18 februari 2009

Deelnameprijs: 5 euro incl. tekst en warme drank

Zondag 22 februari

Ons Streven + CVN

Geleide natuurwandeling 'Klei en Vallei'

Kuifeenden, tafeleenden, aalscholvers, wintertalingen,... Kom ze beloeren en bewonderen op de Durme en op de oude kleiputten van de 'Roomacker'. Februari, de lente (?) komt stilaan piepen, de dagen worden langer, nieuw leven wordt in onze longen geblazen. Wil je met ons komen meewandelen? Doen!

Samenkomst: Durmeveer Tielrode, 14.15 u. Gratis deelname, iedereen welkom
Info: 03 711 04 43

Natuurpunt waasland Noord en Vriendenkring Panneweel

tocht naar Zeeland

Iedere winter ondervind je als vogelliefhebber minstens één keer de onweerstaanbare drang om naar Zeeland trekken. Namen zoals De Prunjepolder, de Flauwers-en Wevers Inlaag, de Brouwersdam, de Kwade Hoek en de Plaat van de Scheelhoek klinken ons als muziek in de oren. Het zijn plaatsen die garant staan voor mooie waarnemingen van verschillende soorten ganzen, futen, eenden, duikers en steltlopers. Voor de middagpauze verwachten ze ons in Café Bijlart in Goedereede.

Vertrek om 8.30 uur aan de Park en Ride afrit 10 [Vrasene-Verrebroek] op de N49-expresweg. Richting Verrebroek nemen en onderaan brug naar links.

Mee te brengen: warme kledij, boterhammen, verrekijker en telescoop.

Zaterdag 28 februari

Velt Verdeling zaden en hulpstoffen

Van 9u tot 12u achteraan op de parking van supermarkt SMATCH in de Watermolendreef 151 te Sint-Niklaas. Opgelet: nieuwe locatie! GSM: 0473575532

Zondag 1 maart

Vzw Durme + CVN Wandeling in het Molsbroek

Een ervaren CVN-gids neemt je mee op een boeiende wandeling door het natuurreservaat Molsbroek

Afspraak: 14.30 uur in het bezoekerscentrum Molsbroek

Info: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten, 09 348 18 59

Ons Streven + CVN

Geleide natuurwandeling 'Bunt en Bos'

Een geel tapijt van speenkruid bedekt de aarde en tovert het domeinbos Driegoten om tot een sprookjesachtige sfeer. We bevinden ons in Hamme, de gemeente aan Durme en Schelde (net als Tielrode), het landschap is hier nog wijsd en geeft ons de kans om onze longen te vullen met verse energie.

Vertrek aan café 'In den Bunt, Bunt Hamme om 14.15 u. Iedereen welkom, gratis. Info: 03 711 04 43

Donderdag 5 maart

KWEEK JE EIGEN KEUKENKRUIDEN

van keukenkruid tot kruidenspiraal

in OC De Statie - Stadionstraat 113 - Stekene van 19u30 tot 22u00

In onze Vlaamse keuken worden van oudsher bepaalde kruiden gebruikt om gerechten meer smaak en inhoud te geven. Zou het niet jammer zijn om deze kennis verloren te laten gaan? Op deze avond leren we meer over de kruidenspiraal, een slimme schikking van kruiden in je tuin, die bovendien nog mooi is ook. Hoe begin je eraan en waar moet je op letten? Met mooie beelden, tekst en uitleg behandelen we de keukenkruiden die goed gedijen in ons klimaat. Kweekwijze en toepassingsveld worden belicht. Ook onze gezondheid kan er wel bij varen, sommige kruiden hebben immers een zekere geneeskrachtige werking. Wil je meer vernemen, dan mag je deze avond niet missen.

Een perfecte inleiding voor wie zelf met keukenkruiden aan de slag wil!

prijs 9 euro; inschrijving tot 25/2 code 09 03 05G

i.s.m. Dienst Groen en natuur Stekene en **VELT**

organisatie: Vormingplus, Volkshogeschool Waas-en-Dender

http://vormingpluswd.nettools.be/p_36.htm

begeleiding: Herman De Waele - erkend VELD-lesgever

Zaterdag 7 maart

Velt Workshop oesterzwammen op hout.

van 14u tot 16.30u. We gaan aan de slag met het paddestoelenbroed van de zadenlijst. Wij zorgen voor het materiaal om zelf een stammetje te enten. Jullie mogen het werk doen. Huize Lamont, Dendermondse Steenweg 46 te Sint Nikolaas Leden 6€ Niet leden 9€ (materiaal inbegrepen) Max. 15 deelnemers Inschrijven verplicht 0377686889 Marc.temmermans@telenet.be

Zondag 8 maart

Natuurpunt Zuid-Waasland + CVN

Natuureducatieve wandeling Daknamse Meersen

Samenkomst om 14:30 u aan de kerk van Daknam.

Meebrengen: Bij regenweer zijn laarzen in de Daknamse meersen noodzakelijk

Info: André Van Petegemtel:09 346 64 68, e-mail:

andrevanpeteghem@yahoo.com

iedereen welkom

Wase imkersbond

PLANTENRUILDAG KOIV

in Poeke. Zie <http://www.waseimkersbond.be/>

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

Op het pad van de Galloways

De Gallowayrunderen die in het Heidebos leven, maken hun eigen paadjes doorheen het gebied. Ze trekken regelmatig van de ene naar de andere kant en dit telkens langs dezelfde paadjes die ze zelf creëerden. Voor één keer mogen wij van hun paden gebruik maken!

Afspraak om 14u aan parking 1 van het Heidebos

Meer informatie: Gert Du Cheyne, 09 345 83 33 , gert@heidebos.be

CVN Puiveldebos

14u30

Hoek

Kouterstraat-Gouden Leeuw, Belsele L

Hortus ter Saksen

Natuurtocht: Luswandeling ZOLDER - LUMMEN

Gevarieerde tocht doorheen een van onze oudst beschermde landschappen: het "Vijvergebied Midden-Limburg", de getuigenheuvel van de Bolderberg en de bijzonder natuurrijke Lambeekvallei.

Afspraak: 9.30 uur aan recreatiedomein Bovy in Boldersberg (E314 - afrit 27). Inschrijven bij Freddy (0475 92 34 84)

Donderdag 12 maart

Wase imkersbond

WAAROM GAAN ONZE BIJEN DOOD?

Door Jos Buellens in Huize Steenstraete

20.00 uur stipt <http://www.waseimkersbond.be>

Zaterdag 14 maart

Natuurpunt Zuid-Waasland Werkdag Afsluitingen

herstellen Daknamse meersen

Samenkomst om 09:00 u en 14:00 u aan de kerk van Daknam.einde rond 17:00 u.

Meebrengen: bij regenweer zijn laarzen in de Daknamse meersen noodzakelijk. Iedereen welkom

Info: Paul Durinck tel: 09 348 65 14

Ons Streven Zwerfvuilactie

Voorjaarschoonmaak is een traditie bij Ons Streven. Dit jaar nemen we het Tielrodebroek onder handen, dat in november 2008 nog in de belangstelling stond met de opnames van de Nederlandse film 'De Storm'. 'Veel handen maken licht werk' is een waarheid als een koe. Met de hoop op heel wat helpers, voorzien we voldoende werkhandschoenen en vuilniszakken, geleverd door de Gemeente Temse.

Wij komen samen aan het Durmeveer van Tielrode om 9.00 u. Ook volwassenen zijn welkom.

Info: 03 711 04 43

Zondag 15 maart

Ecotest, Kruijn, Natuurpunt Klein-Brabant, Natuurpunt-Wal en Ons Streven

Een unieke kans : de milieuboot neemt ons mee op verkenning van "onze" Schelde.

Vertrek aan het veer in Kruikebeke stipt om 14 uur.

Duurtijd ongeveer 3 uur.

Waterprogramma in 3 delen

Aan dek: observatie van de Schelde : het leven en de natuur op en rond het water

In het labo: een zelf genomen waterstaal wordt geanalyseerd op enkele parameters. Wat leren we hieruit ...

In het ruim: er is educatief materiaal, aquaria en een tentoonstelling.

Ervaren begeleiders zullen u met woord en daad bijstaan. Speciaal voor ons zal **Alain Dillen**, werkzaam bij het agentschap voor natuur en bos en verantwoordelijke voor het onderzoek visserij op de Schelde, ons meer vertellen over de huidige vis-tel-resultaten op de Schelde en over de relatie waterkwaliteit en visbestand.

Deelnameprijs: volwassene : 5 euro,

jongeren tot 18 jaar : 2 euro

Aangezien de plaatsen op de boot beperkt zijn is het

NOODZAKELIJK OM IN TE SCHRIJVEN.

Liefst via mail naar nine.gorrebeec@belgacom.net of 0473 72 66 15

Vzw Durme

Kolonie-wandeling in Reservaatzone Donkmeer

Onder leiding van conservator Franki D'haese wandelen we het voorjaar in: in Reservaatzone Donkmeer wandelen we langs de eerste ontluikende natuurpracht en bekijken we de (al broedende!) aalscholver en blauwe reiger kolonie in de Eendenkooi.

Afspraak: 14.00 uur, einde voorzien rond 17.00 uur

Info: eventueel verrekijker, laarzen aangeraden, minder toegankelijk voor buggy's en dergelijke (nat hooiland...), meer info: Franki D'haese, 0496 57 26 23

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

Op kraambezoek bij de reigers

We gaan kijken hoe het staat met de gezinsuitbreiding in de reigerkolonie in het provinciaal domein Puyenbroeck. We kijken uit waar de reigers hun nesten hebben in de bomen en of we ergens jongen in hun nesten kunnen bespeuren. Wapen je dus met je verrekijker en stevige wandelschoenen of laarzen.

Afspraak om 10u op parking 2 aan het zwembad van het provinciaal domein Puyenbroeck

Meer informatie: Maatje den Herder, 09 355 58 59 (na 18u), maatje.den.herder@telenet.be

Vrijdag 20 maart

Vzw Durme

'Stilleven, over natuurbeleving en stilte'

Deze reeks bleek vorig jaar een voltreffer. Wij gaan hier dan ook mee verder. Deze keer planten we één 'binnensessie' en drie 'buitensessies', in lente en herfst. De kern van deze activiteit gaat over gewoon stil en alleen zitten op een mooie plek, zodat je de natuur en jezelf anders en intenser ervaart.

Sessie 1: Kennismaking in woord en beeld op vrijdag 20 maart

Afspraak: 20.00 uur in bezoekerscentrum Donkmeer in Berlare

Zaterdag 21 maart

Ons Streven

Leren van elkaar

Op zoektocht in het in ontwikkeling zijnde natuurgebied 'Roomkouter' in Steendorp. Op een ontspannen manier ontdekken we samen wat er zowat te zien is in deze biotoop.

Afspraakplaats: hoofdingang Fort Steendorp, Kapelstraat Steendorp om 9.00 u. Iedereen welkom, gratis. Info: 03 711 04 43

Zondag 22 maart

Natuurpunt wasland Noord en Vriendenkring Panneweel

wandeling langs grenspalen, bossen, oude welen en restanten van de Staats Spaanse Linies.

Er wordt niet meer gesmokkeld maar je kan nog wel samen met ons de grensstreek van De Klinge (B) en de De Clinghe (NL) ontdekken. Marcel neemt ons mee op een wandeling langs grenspalen, bossen, oude welen en restanten van de Staats Spaanse Linies. We vertrekken om 14 uur aan de kerk van de De Klinge (B).

CVN Parkenwandeling 14u00, Kerk Centrum Waasmunster *

Zaterdag 28 maart

Vzw Durme

Nacht van de Duisternis

Avondwandeling in het Steengelaag en De Vaag met aandacht voor het dierlijke avondleven en de neveneffecten van kunstlicht. Nadien wordt bij sterrenkundige Chris De Pauw in de Hoogstraat 145 naar de sterrenhemel gekeken met een jeneverkje of warme chocomelk als aangenaam tussendoortje

Afspraak: 20.00 uur aan de parking Blauwendael te Waasmunster

Ons Streven Aanplanting 'Geboortebos 2008'

Het provinciaal domein 'Roomacker' wordt verder afgegrensd met essen, een boom voor elke boreling van Tielrode. De ouders, grootouders en andere betrokkenen van de kersverse kindjes krijgen de kans om zelf 'hun geboortebos' te komen planten, waarna ze vergast worden op een winterse receptie.

Ons Streven dankt hiervoor de provincie Oost-Vlaanderen voor het ter beschikking stellen van de gronden en de gemeente Temse voor de logistieke steun.

Ons Streven organiseert dit in samenwerking met de Gezinsbond afdeling Tielrode, die voor de heerlijke receptie zorgt.

Afspraak: 14.00 u. aan het hoofdhek van de Roomacker in de Hofstraat. Iedereen is welkom.

Info: 03 711 04 43

Zondag 29 maart

Vzw Durme + CVN Wandeling Sombeekse meersen
Speciale aandacht voor de voorjaarsbloeiërs in de bronzone en de spindotterbloem in de Rietsnijderij
Afspraak: 14.00 uur op de Dries in Sombeke L

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede + CVN

Lentewandeling aan het Etbos L
Afspraak om 14u30 aan de Etboshoeve (Terwesttrageel / Etbos in Moerbeke-Waas)
Meer informatie: Andre Van Peteghem, 09 346 64 68

CVN Grote Geule 14u00 kerk Kieldrecht L
Schauselbroek 14u30 Zwembad in Scheldepark Temse L/*

Zondag 5 april

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

Laarzenwandeling in de Reepkens
De Reepkens zien er elke week anders uit. Fauna en flora zullen ons ook tijdens deze wandeling weer verbazen. Beheerder Tony Briers gidst ons door de Reepkens. Laarzen zijn noodzakelijk.
Afspraak om 9u30 aan Molenhoek 65 in Wachtebeke
Meer informatie: Tony Briers, 09 342 86 74, t.briers.cato@skynet.be

CVN Steengelaag oud vliegveld
14u00 Roosenbergabdij Waasmunster L

CVN Molsbroek
14u30 bezoekerscentrum Lokeren L/*

Hortus ter Saksen

Natuurtocht: Luswandeling ST. MARTENS – VOEREN
De Voerstreek, een prachtig wandelgebied, hebben we te lang achterwege gehouden. We stappen langs taal- en staatsgrens, door bos en dal, langs wei en door holle wegen. Afspraak: 9.30 uur aan de kerk van St. Martens-Voeren. Inschrijven bij Rudy [0499 54 03 91]

Zondag 12 april

Wase imkersbond bijenplanten in de praktijk
Hof ter Saksen <http://www.waseimkersbond.be>

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

Vroegochtendwandeling aan de Turfmeersen
Afspraak om 6 uur aan de Turfmeersen (Terwesttrageel / Etbos in Moerbeke-Waas)
Meer informatie: Lou Roelandt, 09 348 70 31, 0494 826 326 lou.roelandt@skynet.be

Zondag 19 april

CVN Oost-sivepolder 14u30 steenbakkerij, Warandestraat Steendorp L
Oude Durme vogelwandeling 5 u 0 0
Durmebrug Waasmunster L
Bron en Broek 14u15 Kerk Elversele L

Zondag 26 april

CVN kabouterwandeling (kinderen 5-11j)
14u00 Hoofdhek Roomacker, Hofstraat Tielrode L
Stroppers St.-Gillis-Waas
14u00 Kerkje van 't Kalf, Sint-Gillis-Waas L
Hof ter Saksen
14u00 Schuilhuis in het park, Zandstraat Beveren L/*

KALENDER INFO

Actie Zonneslag in Sint-Niklaas:

Koop samen uw zonne-energie

Op woensdag 18 februari om 20u in de Trouwzaal van het stadhuis

Zonne-energie is een natuurlijke bron van energie, quasi onuitputtelijk en niet vervuilend.
Via het systeem van een zonneboiler kan zonlicht worden gebruikt om water op te warmen.
Via foto-voltaïsche zonnepanelen kan zonlicht worden omgezet in elektriciteit.

De hoge investeringskost en de nodige technische bagage om een goede keuze te verzekeren, zorgen ervoor dat de gewone burger niet altijd even gemakkelijk het initiatief kan of durft te nemen om een dergelijk systeem in de eigen woning te installeren.
Om hieraan tegemoet te komen werd in Sint-Niklaas, onder impuls van de stedelijke milieu- en natuurraad (STRAMIN) en vzw ABLLO, de actie Zonneslag opgezet. Onder technische begeleiding van vzw VIBE (Vlaams Instituut voor Bio-Ecologisch bouwen en wonen), selecteerde een stuurgroep, bestaande uit geïnteresseerde burgers, de leveranciers met de beste prijs kwaliteitsverhouding voor elk van beide systemen.

De geselecteerde leveranciers worden voorgesteld aan het brede publiek op 18 februari om 20 uur..

Elke Sint-Niklasenaar die interesse heeft voor de aangeboden voorwaarden kan zijn of haar naam opgeven tot 18 maart 2009. Bij elke geïnteresseerde komt de leverancier ter plaatse. Een overeenkomst tussen geïnteresseerde en leverancier wordt pas bindend als het contract wordt getekend.

Geïnteresseerd in dit initiatief?

Contact: duurzaamheid@sint-niklaas.be; tel. 03 760 92 12 of 03 760 92 19.

Vzw Durme Stilleven, over natuurgebeleving en stilte

Deze reeks bleek vorig jaar een voltreffer. Wij gaan hier dan ook mee verder. Deze keer plannen we één 'bin-sessie' en drie 'buitensessies', in lente en herfst. De kern van deze activiteit gaat over gewoon stil en alleen zitten op een mooie plek, zodat je de natuur en jezelf anders en intenser ervaart.

Sessie 1: Kennismaking in woord en beeld op vrijdag 20 maart. Afspraak: 20.00 uur in bezoekerscentrum Donkmeer in Berlare

Sessie 2: zaterdag 4 april in Reservaatzone Donkmeer (deelgebied Hemelse Rijn). Afspraak: 6.45 uur aan de

Scheve Villa in Berlare (kaartje op www.schevevilla.be), we ontbijten samen omstreeks 9.00 uur.

Sessie 3: vrijdag 12 juni in Reservaatzone Donkmeer (deelgebied Hemelse Rijn). Afspraak: 20.00 uur aan de Scheve Villa, naderhand drinken we samen een pint.

Sessie 4: zondag 8 nov in Reservaatzone Donkmeer (deelgebied Hemelse Rijn). Afspraak: 9.00 uur aan de Scheve Villa in Berlare (met als afsluiter aperitief)

Info: Voor de drie 'buitensessies' zijn absoluut nodig: eigen zitje, laarzen en warme kledij. www.vzwdurme.be

Inschrijvingen: 052 42 54 86 (voor 1 maart!). Vaste prijs voor 4 sessies (betaling kan op de eerste sessie): leden € 10,00, niet-leden € 18,00 (inbegrepen: € 8,00 abonnement 'Durme- en Scheldeland', ontbijt 2de sessie en drankjes 3de en 4de sessie, verzekering).

Ecotest, Kruin, Natuurpunt Klein-Brabant, Natuurpunt-Wal en Ons Streven

Een unieke kans : de milieuboot neemt ons mee op verkenning van "onze" Schelde.

Vertrek aan het veer in Kruibeke stipt om 14 uur. Duurtijd ongeveer 3 uur.

Waterprogramma in 3 delen

Aan dek: observatie van de Schelde : het leven en de natuur op en rond het water

In het labo: een zelf genomen waterstaal wordt geanalyseerd op enkele parameters. Wat leren we hieruit ...

In het ruim: er is educatief materiaal, aquaria en een tentoonstelling.

Ervaren begeleiders zullen u met woord en daad bijstaan.

Speciaal voor ons zal Alain Dillen, werkzaam bij het agentschap voor natuur en bos en verantwoordelijke voor het onderzoek visserij op de Schelde, ons meer vertellen over de huidige vis-telresultaten op de Schelde en over de relatie waterkwaliteit en visbestand.

Deelnameprijs: volwassene : 5 euro, jongeren tot 18 jaar : 2 euro

Aangezien de plaatsen op de boot beperkt zijn is het NOODZAKELIJK OM IN TE SCHRIJVEN.

Liefst via mail nine.gorrebeeck@belgacom.net of 0473 72 66 15

**STUDIEDAG
TRAGE WEGEN DOEN BEWEGEN
DONDERDAG 5 FEBRUARI 2009
TE KAMPENHOUT**

Trage wegen zijn een lokale materie bij uitstek. De afgelopen jaren maken almaar meer gemeenten werk van de herwaardering van hun voet- en veldwegen. Op de studiedag van 5 februari 2009 komen die praktijkervaringen aan bod. Het initiatief komt van Trage Wegen vzw, die in de periode 2007-2008 tientallen gemeenten ondersteunde bij de opmaak van een lokaal beleidsplan trage wegen.

Lokale besturen en hun ambtenaren getuigen over het project in hun stad of gemeente. Sprekers belichten verschillende facetten van een lokaal project.

De klemtoon ligt onmiskenbaar op ervaringen uitwisselen. De actieve participatie van het lokale middenveld springt meteen in het oog als succesfactor bij de uitgevoerde projecten. Overleg en sensibilisatie zijn noodzakelijke ingrediënten bij de opmaak van elk trage-wegenplan.

De studiedag richt zich op iedereen die lokaal begaan is met trage wegen: lokale besturen en gemeentelijke diensten mobiliteit, milieu of grondgebiedszaken in eerste instantie. Maar ook de jeugdconsulent of cultuurbeleidscoördinator kunnen er bijvoorbeeld heel wat inspiratie opdoen. En natuurlijk de vele verenigingen die de trage wegen een warm hart toedragen: wandel- of fietsverenigingen, natuurverenigingen, heemkundige kringen, jeugdbewegingen, enz.

Deelname aan de studiedag is gratis. Meer informatie en inschrijven kan via: www.tragewegen.be/dulomi

ABLLOVZW

**STUDIEREIS NAAR DE
REGIO FRIBOURG EN ZÜRICH
VAN 18 TOT 22 MAART 2009**

Ecologisch-duurzame rurale ruimtelijke planning, ecologisch-duurzame stedenbouw en duurzaam bouwen.

Milieuvriendelijker omgaan met materialen, met verkeer, met de waterketen en met de energieketen
leiding: Erik Rombaut en Thomas Lootvoet
meer info 03/218.10.60, info@VIBE.be, www.vibe.be.

Samenvatting van het programma

Woensdag 18 maart 2009. 20u00 stipt: Vertrek. met een autocar aan het NMBS-station Berchem - Antwerpen

Donderdag 19 maart 2009

ca 9u30 Ontvangst en rondleiding in het bedrijf **Pavatex** <http://www.pavatex.ch> Pavatex is de bekende Zwitserse fabrikant van PAVATEX-houtvezelisolatieplaten.. De producten van PAVATEX zijn dan ook 100% natuurlijk.

Minergie is de Zwitserse standaard voor wat in België en Nederland bekend is als: Passiefhuis en Nul- of laag-energiewoningen. Hiervoor zijn PAVATEX-producten uitermate geschikt.

ca 16u00: Lezingen ; Zürich is intussen wereldberoemd geworden door zijn fantastisch georganiseerd openbaar vervoersysteem. We vernemen van het diensthoofd hoe het openbaar vervoer is kunnen uitgroeien tot één van de best mogelijk georganiseerde systemen, welke de relatie is tussen mobiliteit en stedelijke planning en welke aandachtspunten er zijn, wil men dit systeem elders met succes kunnen overnemen. In de komende dagen kan iedereen het openbaar vervoer beter leren kennen en waarderen. Elke deelnemer aan de studiereis ontvangt een ticket dat onbeperkt gebruik van het systeem toelaat, voor de rest van de studiereis

Vrijdag 20 maart 2009

9u00: Lezingen het ecologisch beleid van Zürich

14u00: Geleid bezoek aan enkele stedenbouwkundige en architectuurprojecten in de regio van Zürich.

ca 18u30 Avondmaal en vrije avond.

Zaterdag 21 maart 2009

In de voormiddag staat de planning van de groenstructuren in de regio Zürich voorop.

Lezing: WWF Zwitserland

Wandeling in een natuurgebied in de regio Zürich

In de latere namiddag en avond kan iedereen genieten van een aantal vrije uren in de stad. Er zijn talloze interessante plekken te bezoeken en in de stad zijn tal van eetgelegenheden te vinden voor een afscheidsmaal. (het station 'Bahnhof Stadelhofen' is een must. Ook interessant is Centre Le Corbusier / Heidi Weber Pavilion in de Hoeschgasse 8 te Zurich)

Zondag 22 maart terugreis naar Berchem- met aankomst omstreeks **20u00**

de prijzen: vanaf 250 euro tot 400 euro.

RESERVEER VOORAL SNEL UW PLAATS BIJ VIBEvzw

In de kostprijs is inbegrepen: busreis, overnachtingen + ontbijt, openbaar vervoer ticket, bezoeken, gidsen en rondleidingen. Overnachtingen in de jeugdhoeve.

Voor alle info: Erik ROMBAUT erik.rombaut@scarlet.be of Thomas LOOTVOET info@vibe.be 03/7707147 ,

ABLLOVZW

KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN ZORGEN VOOR NATUUR, LANDSCHAP EN GEZONDHEID

foto Liliane verbeke

Kleine landschapselementen (KLE) dreigen stil aan zeldzaam te worden in Beveren. Bomen, struiken en poelen verdwijnen. Er zijn weinig nieuwe aanvragen tot aanplant, de subsidies gaan vooral naar onderhoud van bestaande elementen. Sinds de inventarisatie die in '95 gemaakt is in het kader van het GNOP, het gemeentelijk natuurontwikkelingsplan, zijn er veel kleine landschapselementen (KLE) verloren gegaan. Het is absoluut noodzakelijk dat er een nieuwe inventarisering gebeurt. De grondeigenaars en gebruikers moeten overtuigd worden van de natuurwaarde van deze elementen en desnoeds gestimuleerd worden met hogere subsidies. Het verfraaien van het landschap en de optimalisatie van de biodiversiteit mag een prijs hebben. Zeker als wij de financiering vergelijken met het subsidiebeleid voor groenbedekking, waar ik absoluut geen probleem mee heb. Het gaat hier over een meeruitgave van 3000 euro voor KLE en 20.000 euro voor groenbedekking! Er is dus zeker sprake van een onevenwicht tussen beide.

Wij moeten als gemeente zelf veel meer inspanningen doen om meer KLE aan te leggen. Wij hebben daar alle belang bij.

De universiteit van Wageningen in Nederland heeft een studie gemaakt met als titel: kleine landschapselementen als afvangers van FIJN STOF en AMMONIAK. De bevindingen werden gebundeld in het Alterra-rapport 1419. Het proefproject was een landbouwgebied van 10 ha, gelegen nabij een drukke autoweg. De studie bewijst dat KLE, als zij oordeelkundig geplaatst worden, met een juiste structuur en een ideale boomsamenstelling, een grote impact hebben op fijn stof en ammoniak. Uit de studie blijkt dat 3% van de oppervlakte bestaande uit KLE, goed is voor het neutraliseren van 10% van het fijn stof en 8% van de ammoniak in het gebied. Het is zelfs zo dat de afvang van fijn stof tot 25% kan gaan wanneer de KLE 8% van het gebied uitmaken.

Dit zijn duidelijke wetenschappelijke cijfers.

Wij gaan als gemeente in de toekomst zelf het fijn stof meten alhoewel iedereen al weet dat ook in Beveren jaarlijks meer overschrijdingen zijn dan toegelaten. Het voordeel zal zijn dat wij over juist cijfermateriaal zullen beschikken. De fijn stof problematiek is één van grootste milieu-uitdagingen voor de komende jaren en er zullen oplossingen moeten gevonden worden op nationaal en supranationaal niveau. kleine landschapselementen zijn het lokale antwoord op dit probleem. Houtkanten bestaande uit geschikte bomen zoals esdoorn,

foto Liliane verbeke

zone in Beveren, met KLE uitgebouwd worden tot een groene long.

Beveren wordt omsloten door twee snelwegen met intensief verkeer. Ook hier kunnen meer KLE een plaats krijgen. Dit idee moet zeker meegenomen worden bij de aanpassing van de expresweg A11 en het aanleggen van nieuwe ventwegen. Er dient hier zeker een uitgebreid groenscherm te worden voorzien. Hetzelfde kan ook gedaan worden aan de nieuwe verkeerswisselaar tussen Verrebroek en Vrasene.

vogelkers en berk en geschikte struiken zoals kamperfoelie, framboos en lijsterbes (stuk voor stuk planten met ruwwandige bladeren), hebben een zeer grote impact op de luchtkwaliteit. Het gaat hier over een combinatie van bomen met opgaande onderbegroeiing, een beetje vergelijkbaar met houtkanten langs fruitplantages.

Alle gemeenten kunnen de aanplanting van kleine landschapselementen uitvoeren als een project in het kader van de samenwerkingsovereenkomst die voor 50% betaald wordt. Het zou een project zijn dat, naast de natuurlijke en ecologische voordelen, een grote meerwaarde voor onze luchtkwaliteit zou betekenen. De plaatsen die voor aanplantingen in aanmerking komen zijn talrijk.

De oude kerkwegels van vroeger hadden op bepaalde plaatsen houtkanten van vuurdoorn, esdoorn en hulst. Wij keuren straks het agenda-punt van de aanzet van de herwaardering van de trage wegen goed. Deze plannen zijn ideaal om rond deze wegen nieuwe KLE te integreren, met een voorkeur voor bomen en opgaande onderbegroeiing.

Op ons grondgebied liggen er nog veel dijken die een belangrijke landschappelijke functie hebben en die momenteel, omwille van de aanpassing van de quota, minder belangrijk zijn voor de landbouw. Deze dijken zijn ideale locaties voor KLE. De gemeente moet deze dijken in beheer nemen en een overeenkomst sluiten met het polderbestuur.

De omgeving van nieuwe sportcentra kunnen, naar het voorbeeld van de sport-

Ik zou willen besluiten met de stelling dat de gemeente op haar grondgebied zelf meer inspanningen moet doen. Dit kan ook alleen maar stimulerend werken naar de inwoners van Beveren toe. Wij hebben de mogelijkheden, de plaatsen en de ruimte om dit te realiseren. Wij kunnen projectmatig een ecologische structuur uitbouwen met als meerwaarde een verhoogde biodiversiteit, een kwalitatief landschap van groene linten en, wat het fijn stof en ammoniak betreft, een verbeterde luchtkwaliteit. Hetgeen nu voorligt is een verbetering naar middelen, maar onze mogelijkheden zijn veel groter.

Ludo De Block, gemeenteraadslid

'STERKE' WEGGEBRUIKERS(*) IN NOOD!

[*] Bedoeld wordt 'fietsers en voetgangers', het sterke geslacht onder de weggebruikers, maar helaas wel het meest kwetsbare.

Inderdaad, men moet wel sterk en moedig zijn om in deze verkeerschaos, gekruid met uitlaatgassen, zich met de fiets of te voet te verplaatsen.

Zij verdienen dan zeker het respect onder de vorm van een degelijke infrastructuur.

Beste lezer, ben jij een doorwinterde fietsers, iemand die voor alles en nog wat altijd de fiets gebruikt? Zo ja, dan zul je wel al ondervonden hebben dat het niet altijd even eenvoudig en zeker niet altijd even veilig fietsen is. 'Alert zijn' is de boodschap en hopen op de goodwill van de automobilist en het geluk hebben om van goede (liefst afgescheiden) fietspaden op je traject te mogen genieten. Vaak is het echter een hachelijke situatie, ook waar het anders kan.

Ons voorbeeld (zie foto's) situeert zich in Elversele, op de Nieuwe Steenweg (N 41) vanaf het rondpunt 'Duivenhoek' richting Sint-Niklaas. We hebben hier te maken met een dubbel fietspad (fietspad voor beide richtingen) van amper een

foto Ons Streven

goede meter breed en amper gescheiden van de autobaan. Meer dan levensgevaarlijk, gezien de drukte van de baan met veel vrachtovervoer. Voor voetgangers is het zo mogelijk nog onmogelijker om zich zonder kleerscheuren langs deze baan te bewegen. Nochtans ligt er een geschikte ruimte naast deze weg die als 'fiets- en voetpad' zou kunnen ingericht worden. Er is zelfs nog plaats om een afscheiding met een groenscherm te voorzien.

De Fietsersbond van Temse plant op 7 februari 2009 om 11 uur een actie (met politiebegeleiding).

Zie ook

<http://www.fietsersbond.be/temse>

Over dit supersmalle fietspad moeten fietsers in twee richtingen rijden, vlak naast vrachtwagens.

foto Ons Streven

foto Ons Streven

EEN 'RARE VOGEL' VERHAAL.

Woensdag 17 december 2008 was er een dode vogel aan het kerkhofhuisje van Tielrode neergelegd met de boodschap: 'We hebben deze uil (?) zo gevonden op een wei aan de Durme

foto Ons Streven

(naast de voetbal) Misschien is het interessant? Groetjes, M.S.' Interessant was nog een vraagteken, merkwaardig was het alleszins, want de vogel [dat was het zeker] had noch kop, noch staart, noch poten en de oorzaak hiervan was zeker geen roofdier of hond. Dit was mensenwerk. Vogelbescherming Vlaanderen werd ingelicht, waar men vertelde ANB (Agentschap Natuur en Bos) te verwittigen indien het effectief over een roofvogel zou gaan en eventuele vergiftiging. Zo ver kwam het echter niet, want na een verder onderzoek bleek de vogel een zeer algemene soort te zijn, namelijk een Zilvermeeuw in winterkleed. De toestand van het dier en de oorzaak ervan blijft dus een mysterie. We kregen er kop noch staart aan.

ELKE DAG EEN STRALENDE DAG.

'Elke dag een stralende dag', daar kan je alleen maar van dromen of toch niet?

Automatische deuren bij gebouwen en auto's, de gsm, afstandbediening voor huishoudtoestellen, sensors voor verkeerslichten en tuinverlichting,... elke dag straalt het in ons leven. Je kan je de vraag stellen of dit wonder der technologie een zegen of een onzichtbaar sluipend vergif is voor ons bestaan. Toch wel vreemd als je in de bibliotheek of in de supermarkt binnenstapt, de deur

zomaar open gaat (sesam open u - verhaall!). Wat is er eigenlijk mis met de oude, degelijke

foto Ons Streven

deurklingsysteem. Hopelijk voor de modernisatie dat de elektriciteit niet uitvalt. Mannen wees voorzichtig, want zelfs de urinoirs zijn met een

automatisch spoelsysteem voorzien en de vitale delen bevinden zich dan vrij dicht bij de detector. Onlangs hoorde ik het verhaal van iemand die opgesloten zat in zijn eigen auto. Gelukkig kon men hem in de garage via de computer bevrijden. Zo kan je voorbeelden van stralingen blijven aanhalen, er is blijkbaar geen stoppen aan, maar wat de gevolgen kunnen zijn is nog af te wachten. Frustrerend voor de mensen die weigeren deel te nemen aan dergelijke zaken is wel, dat zij wel moeten 'meegenieten' van een altijd tegenwoordig stralingsveld. Maar kom, laten we er niet van overspannen geraakt en naar een ander programma 'zappen'.

Ons Streven

DRAAIHALS

Ben Hooftman [11 jaar] en Tijs Hooftman [14 jaar] interesseren zich voor de natuur. Op 14 september merkten ze om 16h55 op de oprit van hun thuis een vogel op. Ze beseften dat het geen normale waarneming was. Ben nam een aantal foto's van de bijzondere vogel. Vader Gert kon de vogel niet direct thuisbrengen. In de vogelgids ging hij op zoek bij de zangvogels, maar vond er geen enkele die ook maar in de buurt kwam van dit vogeltje. Hij contacteerde Johan Maes, een doorwinterde vogelkenner en die determineerde onmiddellijk de Draaihals, een spechtachtige. De vindplaats van deze vogel ligt in Tielrode (provincie Oost-Vlaanderen), aan de rand van de dorpskern. In de buurt bevinden zich een aantal oude parken, de Durme en de Schelde.

De vogel deed zich te goed aan mieren die tussen de kasseistenen die de oprit afboorden veel voorkomen.

<http://www.rudidebruyne.be/draaihals.htm>

SCHAAPSTAL IN DE LINIE BELEEFT WEDERGEBOORTE

De Schaapstal in de Linie [Eksaarde] wordt momenteel heropgebouwd. Dat gebeurt in samenwerking met de Stad Lokeren en de mensen van de herscholingsopleiding van de VDAB van Hamme. Tijdens het afbraakwerk werden er geen spectaculaire archeologische vondsten gedaan. Ook de fameuze geheime onderaardse gang die misschien vandaar zou vertrekken, werd niet gevonden.

De meeste bakstenen van de stal verkeerden in heel slechte staat. Daarom wordt het grootste deel van de Schaapstal heropgebouwd met een nieuwe Oud-Brabantse handgevormde gevelsteen. Om aan de latere bezoekers van het gebouw toch nog een idee te kunnen geven hoe de stal er oorspronkelijk heeft uitgezien, zijn er met gerecupereerde oude stenen enkele demonstratievakken gemetseld.

In het oude bouwsel bevond zich ook een laag witsteen, ook wel 'speksteen' genoemd. Navraag leerde dat het om "Malonnes" zou gaan, een gelaagde kalkzandsteen die gewonnen wordt in de buurt van Namen en ongeveer 45 miljoen jaar

geleden gevormd is. Hoe zijn deze stenen honderden jaren geleden tot in Eksaarde geraakt?

Voor de metselaars in opleiding was het een nog te moeilijke opdracht om met de zeer onregelmatig gevormde stenen een gelijkaardige "speklaag" rondom het gebouw te laten lopen. Vandaar dat ook hier gekozen werd voor een demonstratievak.

Tenslotte konden ook de 3 zware eiken dwarsbalken hergebruikt worden. Ze moesten iets worden ingekort omdat de uiteinden van de balken te zwaar waren aangetast. Een van de afgezaagde uiteinden is bewaard. Misschien kan met een koolstof 14-test bepaald worden hoe oud de balken zijn. Volgens de overlevering zouden uit het oude kasteel komen en méér dan 800 jaar oud zijn. Wil me contacteren als je weet waar zo'n test kan gebeuren!

Wanneer de nieuwe Schaapstal terug in zijn volledige glorie zal staan pronken in de Linie en weer als woonst zal dienen voor de ezels lezen jullie hopelijk in een volgend nummer.

Geert Braem

met dank aan Dirk Lippens en Dimitri Klingen

foto vzwDurme

MEER NATUUR IN 2008!

Ook in 2008 werden weer heel wat inspanningen geleverd om binnen ons werkingsgebied meer stukjes natuur veilig te stellen voor de toekomst. Een kort overzichtje:

De Fondatie van Boudelo (het 2de grootste reservaat van vzw Durme, waarvan het grootste deel in eigendom van de vereniging, en goed op weg om groter te worden dan het Molsbroek) kende weer een mooie uitbreiding in het voorbije jaar, met 4 aankopen van samen 4,4258 ha, bestaande uit 2 kleine bosjes, een akker en een groot grasland.

In de reservaatzone Donkmeer konden 2 percelen aangekocht worden, samen 1,4144 ha groot. Daarnaast werd door het gemeentebestuur van Berlare besloten om ook "Put 12" van het Donkmeer in beheer te geven aan vzw Durme, wat een uitbreiding van de beheerde oppervlakte met ongeveer 12 ha zal betekenen.

In De Linie werd een graslandperceel aangekocht van 0,4050 ha, en in De Durme meersen een bosje langs de dijk van 0,3150 ha en ook nog 2 percelen van het OCMW van Zele van samen 0,4900.

Ook in de Scheldebreeken verkocht het OCMW van Zele 4 percelen aan vzw Durme, met een gezamenlijke oppervlakte van 0,3400 ha.

Tenslotte kregen we in Zele, buiten de reservaatprojecten, nog een perceeltje grond in beheer van 0,1390 ha.

Samengevat betekent dit dus dat de vereniging in 2008 voor meer dan 12 ha beheerovereenkomsten heeft kunnen afsluiten en 7,3902 ha kon aankopen, wat een zeer mooi resultaat is. Hopelijk biedt het nieuwe jaar 2009 ons even goede mogelijkheden om weer wat meer natuur in onze regio veilig te stellen en kunnen we begin 2010 weer een overzichtje maken "Meer natuur in 2009!".

Ter herinnering: als u vzw Durme wil steunen bij het verder aankopen van reservaatpercelen, dan is een gift altijd welkom (vanaf 30 EUR krijgt u hiervoor een fiscaal attest).

Geert De Smet

WILDSCHADE AANGEPAKT

Een graanakker naast de poel in het natuurreervaat 'De Meersakkers' kreeg meermaals het bezoek van grote aantallen wilde eenden. Dat leidde tot vraatschade aan het jonge wintergraan. Daarom besloot een lokale landbouwer de eenden te lijf te gaan met een niet vergund luchtkanon. Na overleg met de mensen van de werkgroep Oudenbos zag hij echter in dat het gebruik van een luchtkanon in een natuurreervaat niet kan en verwijderde hij de installatie. De eenden kwamen terug, zij het met minder. En de boer is content.

Wergroep Oudenbos

foto vzwDurme

foto Annie De Jong

Miserie voor voetgangers

De pas heringerichte Kronenhoekstraat in het centrum is de trots van het gemeentebestuur van Sint-Gillis Waas. De voetgangers in deze vernieuwde straat denken daar helemaal anders over. Geparkeerde auto's hinderen kinderwagens en vormen obstakels voor de voetgangers. De naadloze overgang van de te smalle parkeerstrook naar het voetpad, vormt er dus een groot probleem.

foto Erik Rombaut

Miserie voor fietsers

Zo lag de veelgebruikte stropersfietsroute in Sint-Gillis Waas erbij op maandag ochtend 12 januari 2009, **een volledige week** na de sneeuwval. Terwijl in de gemeente Sint-Niklaas dit fietspad toch beter bereikbaar werd gehouden, was het op het grondgebied Sint-Gillis Waas de hele week levensgevaarlijk voor de fietsers.

De fietser vormt duidelijk geen prioriteit voor het gemeentebestuur.

ABLLOvzw

een winterzicht op het Natuurreservaat Saeleghekreek, beheerd door Natuurpunt Waasland Noord; foto: Erik Rombaut

PETITIE BEHOUD BESCHERMINGSSTATUS AALSCHOLVER

Dat er tegenwoordig op zowat elke plas en waterloop aalscholvers (*Phalacrocorax carbo*) kunnen gezien worden, hadden ornithologen dertig jaar geleden nooit durven dromen. In de 19de eeuw en een groot deel van de 20ste eeuw werd deze viseter vogelvrij verklaard en de vervolging was genadeloos. Het ging zelfs zo ver dat de soort op een gegeven moment in een groot deel van Europa op uitsterven stond. In België was het

Situering van slaappleaatsen van Aalscholver in Vlaanderen (2003-2007)

trouwens in 1965 zo ver: de laatste broedgevallen werden opgetekend in Meetkerke. Een latere herintroductieopgng op de Blankaart te Woumen kende niet het verhoopte succes. Pas toen de soort eind jaren '70 via de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) een strikte bescherming kreeg, keerde het tij. Eerst langzaam maar daarna steeds sneller. Het herstel

van de aalscholver op het einde van de vorige eeuw mag gerust één van de meest opmerkelijke ornithologische feiten uit die tijd genoemd worden. Nadat in de loop van de jaren '80 het aantal doortrekkende en overwinterende vogels ook in Vlaanderen langzaam toenam, vestigde de soort zich hier in 1993 opnieuw als broedvogel. Sindsdien neemt het aantal broedparen jaar na jaar toe (tot ruim 1.100 paren in 2005 en 2006), terwijl ook het aantal overwinterende vogels nog steeds in de lift zit.

Petitielcampagne

Aalscholvers blijven ook nu nog de nodige controverse uitlokken. Dat blijkt ondermeer uit het lobbywerk van zowel de Belgische als de Europese sportvissers die alles in het werk stellen om de aalscholver zijn beschermde status te ontnemen. Vogelbescherming Vlaanderen wil met een tegenpetitie de hengelsportlobby weerwerk geven. Wij zijn immers van mening dat de 40-jaar lange bescherming van deze vogel – die een indicatorsoort is voor de kwaliteit van ons leefmilieu en vooral dan van ons oppervlaktewater – niet zomaar kan worden opgeheven omdat de visserij – die de scheve verdeling van vissen vooral aan zichzelf te danken heeft – het vraagt. Het zogenaamde 'witvisforum' verzamelde met een petitie tegen de aalscholver onlangs 11.139 handtekeningen. Wij kunnen zonder twijfel beter! Ga naar <http://www.vogelbescherming.be/site/> en teken de petitie voor het behoud van de beschermingsstatus van de aalscholver.

© Yves Adams/Vilda

A.B.L.L.O. vzw

Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever en in het Waasland:

Postbus 7, 9100 Sint-Niklaas

Secr. Erik Rombaut,

Stationsstraat 126,

9170 Sint-Gillis-Waas.

© + fax 03/770 71 47

erik.rombaut@scarlet.be

www.abllo.be

ONS STREVEN vzw

Milieuwerkgroep Tielrode :

B.A. Heymanstraat 92,

9140 Tielrode.

©03/771 20 92 of 03/711 04 43

www.onsstreven.be

info@onsstreven.be

DE RAAKLIJN

Vereniging voor kwaliteit van de leefomgeving te Belsele:

F. De Beleyr, Kleemstraat 89,

9111Belsele. ©03/722.07.62

firmin.de.beleyr@telenet.be

www.deraaklijn.be

RING-COMITÉ (= Actiecomité

Neen aan de Grote Ring)

Gilbert Cant, Perstraat 88,

9120 Haasdonk © 03/775.19.31

gilbert.cant@gmail.com

www.haasdonk.com

Vriendenkring NATUUR- HUIS PANNEWEEL

Jan DHollander

Bergstraat 25,

9170 De Klinge

© 03/770.64.26

info@panneweel.be

www.panneweel.be

ECOTEST

Milieuvereniging gemeente Temse:

Negenoostraat 3, 9140 Steendorp

© 03/774 22 57

DURME vzw

www.vzwdurme.be

info@vzwdurme.be

►Afdeling LokerenMoerbeke- Sint-Niklaas-Stekene:

Domien Van Parys

Molsbergenstraat 1,

9160 Lokeren

© + fax 09/348 30 20.

andre.verstraeten@scarlet.be

►Afdeling Waasmunster- Temse

Clem Ruelens,

Fortenstraat 72; 9250 Waas-

munster, © 052 46 02 56,

clem.ruelens@telenet.be

►Afdeling Zele - Berlare - Wichelen :

Jan Maertens,

Dijkstraat 182,

9240 Zele,

© 052 / 45 31 41

donk@vzwdurme.be

N A T U U R P U N T

►Afdeling Hamme

Frans Van Havermaet,

Rijbunder 1,

9220 Hamme,

© 052/471893

frans.van.havermaet@telenet.be

► Waasland NOORD

Marc Bogaerts, Bormte 24

9190 Stekene, © 03/779.89.31

voorzitter@panneweel.be

www.natuurpunt.be/waaslandnoord

► Zuid-Waasland

Liliane Verbeke, Cauwergburg 15

9140 Temse,

© 03/771.17.43

www.natuurpunt-zuid-waasland.be

► Moervaart-Zuidlede

Dirk Van Pottelberg

Spelonckvaart 38, 9180 Moer-

beke-Waas & 09/346 95 68

dirk@heidebos.be

www.heidebos.be

WASE IMKERSBOND :

Willy Devriese,

Drie Lindekens 48,

9120 Beveren

© 03/755 15 65

waseimkersbond@telenet.be

V.E.L.T.

Vereniging voor Ecologische Leefwijze en Tuinieren

Temmermans Marc

Watermolendreef 126

9100 Sint-Niklaas

marc.temmermans@telenet.be

J.N.M.

Jeugdbond voor Natuur en Milieu

►afdeling Waasland

Gorik Verstraeten

Lange Nieuwstraat 57

9130 Kieldrecht

gorik.verstraeten@gmail.com

www.jnm.be/waasland

►afdeling Durmeland,

De Brauwer Neleke

Driesstraat 105

9240 ZELE

© 052/44 88 38 © 0498/77 49 70

debrauwer_neleke@scarlet.be

www.jnm.be/durmeland

VOGELBESCHERMING VLAANDEREN

Schuttershof 14, 9100 Nieuw-kerken, Sint-Niklaas.

Jan Rodts ©03/296 26 80

info@vogelbescherming.be

www.vogelbescherming.be

HOF TER SAKSEN

Arboretum & groendienst

©03/775 28 51 Haasdonkbaan

101 , 9120 Beveren

HORTUS TER SAKSEN vzw

August De Boeckstraat 17, 9120

Beveren. © 03/755.23.26

C.V.N. Centrum voor natuur en

milieueducatie -regio Waas

D. De Roose,

Schauselhoekstraat 18,

9140 Temse, © 03/771.49.24

Druk in de Weer

Forelstraat 35,

9000 Gent

Tel. 09 224 29 14

info@drukindeweer.be

'T GROENE WAASLAND

Hoofredactie Dirk Hylebos - Fortenstraat 99
9250 Waasmunster - 052/46 30 51

Boekhouding Maarten Geeraerts - buitenstraat 68
9170 Sint-Gillis tel 03/234 08 13
rek. nr. 000-1709871-52

Vormgeving en coördinatie : 🍏 Maria Van de Vyver 🍏
🍏 Gilbert Cant 03/775 19 31 🍏

e-mail : groene.waasland@gmail.com

Abonnement 7 EURO Oplage 1400 exemplaren

't groene waasland verschijnt in januari,
maart, mei, september en november.

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift 't groene waasland kan dit
* door **7 EURO** over te schrijven naar 't groene waasland op het nr **000-1709871-52**
met vermelding abonnement 't groene waasland 2009

en is dan tevens 'toegetreden' lid van de regionale vzw ABLLO.

*of via een contactadres van één of andere vereniging, die U vindt op de vorige bladzijde

Inhoud:

- 2 ...Woordje hoofdredacteurDirk Hylebos
- 4 ...GezondheidVelt
- 6 ...Het Schakelpaln van ABLLOvzw is 20 jaar oud.ABLLOvzw
- 10 Meer elektriciteit en toch minder vervuiling in ontwikkelingslanden.ABLLOvzw
- 12 Boscompensatie krijgt duw in de rugABLLOvzw
- 13 "Persmededeling: Stekene verkocht
- 14 Vernieuwd kruispunt te Temse met ernstige fouten.Fietzersbond Temse
- 15 Kalender en kalender info
- 22 Kleine landschapselementen zorgen voor natuur, landschap en gezondheid. ...Lezersbrief
- 24 'Sterke' weggebruikers in nood!Fietzersbond Temse
- 25 Een 'rare vogel' verhaal.Ons Streven
- 25 Elke dag een stralende dag.Ons Streven
- 26 DraaihalsOns Streven
- 27 Schaaftal in de linie beleeft wedergeboortevzw Durme
- 28 Meer natuur in 2008vzw Durme
- 28 Wildschade aangepaktvzw Durme
- 29 groenlachen: Miserie voor voetgangers Miserie voor fietsers.ABLLOvzw
- 30 Petitie behoud beschermingsstatus aalscholver.Vogelbescherming Vlaanderen

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift, 29ste jaargang - nr 1; januari 2009 - nr **158**

verantwoordelijke uitgever : Willy Van Overloop, Eikenlaan 13, 9111 Belsele

REDACTIE : Liliane Verbeke (foto's),
Marc Temmermans, Jenny De Laet, Jef
Verspecht, Michaël Crapoen, Jos Beyers, Dirk
Hylebos, Gilbert Cant (foto's).

Alle teksten voor het volgend nummer moeten
binnen zijn **vòòr 15 februari 2009** via E-mail-adres :
gilbert.cant@gmail.com of schriftelijk bij Gilbert Cant,
Perstraat 88, 9120 Haasdonk